

veteran

Glasilno Zveze veterancev vojne za Slovenijo • Št. 2, Leto XXI, december 2016

Državna proslava
ob dnevu suverenosti
in 25. obletnici
odhoda zadnjega vojaka
JLA iz Slovenije

Veteranke in veterani! Srečno, zdravo, veselo in uspešno v letu 2017!

VOJNE FOTOGRAFIJE 1941 – 1945 – PARTIZANSKE ENOTE

War Photos 1941-1945 – Partisan Units

DVOJEZIČNA – V SLOVENŠČINI IN ANGLEŠČINI

Zbirka: Slovenska vojaška zgodovina VI.

Avtorji: dr. Tomaž Kladnik, Katarina Jurjavčič,
dr. Jože Dežman

V knjigi Vojne fotografije 1941-1945 – Partizanske enote predstavljamo izbrane posnetke partizanskih enot v času 2. svetovne vojne.

V knjigi je zbranih več kot 1000 fotografij, ki so sistematično razvrščene in opremljene s podpisi o enotah, vojakih na slikah, opremi in orožju.

Knjigi je priložena tudi shema partizanskih enot po območjih in njihovo združevanje.

Redna cena: 31,90 eur, poštnina: 5,00 eur.
V decembru še brez poštnine!

JUGOSLOVANSKA LJUDSKA ARMADA

Zbirka: Slovenska vojaška zgodovina II.

Avtor: mag. Zvezdan Marković

Avtor v knjigi Jugoslovanska ljudska armada predstavlja razvoj JLA, ki so jo obdali z mitom četrte ali pete najmočnejše armade v Evropi, ki pa to ni bila, kot nam v knjigi pojasni Zvezdan Marković. Lotil se je njene »drobovine« – njenega ustroja ter organizacijskega dela, raziskal pa je tudi dogajanja skozi desetletja njenega razvoja, ki so vodili do njenega razpada leta 1991, ko je v SFRJ ostala praktično edina zagovornica jugoslovanstva, kajti »ukinitev« tega je pomenila tudi njeno ukinitev. . . .

Redna cena: 27,90 eur, poštnina: 5,00 eur,
V decembru še brez poštnine

Uvodnik

Za nobeno stranko!

Dobrega četrto stoletja je tega, kar smo se pripadniki Teritorialne obrambe podali v oborožen boj za zavarovanje neodvisnosti Slovenije. V obrambi nismo bili sami. Miličniki, civilna zaščita, lovci, prevozniki, cestarji, komunalni delavci, gozdarji, železničarji in še bi lahko našteval, so vsak na svoj način branili domovino pred Jugoslovansko ljudsko armado, ki so jo poslale nad Slovenijo jugoslovanske oblasti. Bili smo enotni, kot pol leta prej na plebiscitu: za Slovenijo, za svobodo in neodvisnost slovenskega naroda in vseh državljanov in državljanek, za hitrejši razvoj, za demokracijo, za več socialne pravičnosti, za več blaginje, za svobodno povezovanje s svetom, za boljše delavca in kmeta, slehernika ...

Za Slovenijo! In že kmalu po osamosvojitvi se je začelo. Prepričevati so nas začeli, da smo se borili za še marsikaj drugega. Poskušali so nas deliti in deloma jim je tudi uspelo. Dobili smo veteranski organizaciji miličnikov in teritorialcev, čeprav bi lahko imeli veterani eno, ker smo se borili skupaj in za isto svobodo. Kljub vsemu pa ne ena ne druga nista postali satelit nobene politične stranke. Ostali smo veterani, ki zagovarjamo vrednote tistih dni, ko smo zavarovali Slovenijo z orožjem, in ne politični špekulanti, ki pričakujemo za klečepaljenje strankarskim komandam debelejšje drobtine. Lahko bi se zgodilo okoriščanje posameznikov, zaslužnih za klečepalništvo.

Ker ni šlo drugače in trmasto vztrajamo pri povedanem, je nastala in nastajajo neke nove organizacije, ki naj bi se postavile v bran vrednotam osamosvojitve. Ker da oni vedo, kaj so vrednote.

Nismo se borili za nobeno stranko! Borili smo se za Slovenijo in vse njene državljane in ne popuščamo in ne odstopamo. Naj se borijo za stranko in njeno ideologijo, nesramno pa je, da žalijo borce slovenske osamosvojitve in nastopajo ter se predstavljajo kot to, kar niso. Mi smo v organizaciji Zveze veteranov vojne za Slovenijo, ki združuje državljanke in državljane s statusom vojnega veterana, in nas je 25.000 tisoč. Nas stranke in delitve ne zanimajo in ne spodobi se ustvarjati med miličniki, teritorialci in drugimi komponentami veteranov razdora, ker ga nimajo za kaj.

Lahko delijo borce NOB in kolaborante, ker v drugi vojni je bila med slovenskim narodom res krvava ločnica, v osamosvojitveni vojni pa ne! Med nami ni bilo kolaborantov. In zato odklanjamo in zavračamo poskuse iskanja in ustvarjanja „razlogov“, da bi nas sprli in razdelili. Če brez netenja razdora na vseh koncih in krajih ne morejo, naj pustijo vsaj veterane osamosvojitvene vojne izven političnih špekulacij.

Za svoj prispevek k osamosvojitvi in organizirano veteransko delovanje si ne zaslužimo žalitev in maltretiranja. Ne nazadnje smo za samostojno Slovenijo zastavili svoja življenja in obeležja danes spominjajo na krvavi davek med teritorialci in miličniki, ki so padli v spopadih z JLA.

Danijel Božič

Vsebina

- 3 Uvodnik: Za nobeno stranko!
- 4 Intervju s Francem Balasom
- 5 Nagovor predsednika ZVVS
Ladislava Lipiča
- 6 Tako sva sklenila z mamo -
Ivana in Jože Uršič
- 7 Prvikrat slovesno obeležili
dan suverenosti
- 10 RŠTO Slovenije 1990/91
- 11 Iz organizacij ZVVS – OZVVS
BELA KRAJINA
- 12 OZVVS CELJE
- 13 PO ZVVS DOLENJSKE
- 14 OZVVS GORENJSKE
OZVVS GORNJA RADGONA
- 15 OZVVS GORNJE POSOČJE
- 16 OZVVS GROSUPLJE
- 18 OZVVS KOČEVJE
– Pogovorni večer
- 21 OZVVS KRASA IN BRKINOV
- 22 OZVVS MURSKA SOBOTA
- 23 OZVVS SEŽANA
- 24 OZVVS SLOVENSKE KONJICE
- 25 OZVVS SPODNJE
SAVINJSKE DOLINE
- 26 OZVVS ŠKOFJA LOKE
- 27 OZVVS ŠOŠTANJ
- 28 OZVVS ZASAVJE
- 32 OZVVS ZGORNJE GORENJSKE
OZVVS ZGORNJESAVINJ-
SKO-ZADREČKE DOLINE
- 33 5. Mednarodna konferenca
veteranov v Vukovarju
- 34 Od nas so se poslovili

.....
Glasilno Veteran je informativno glasilo Zveze veteranov vojne za Slovenijo • E-naslov: veteran@zvvs.si • **Spletna stran:** www.zvvs.si • Glasilo Veteran je prvič izšlo maja 1996. • Leto XXI, december 2016, št. 2 • **Izdajatelj:** Predsedstvo Zveze veteranov vojne za Slovenijo, p. p. 2780, Rojčeva ulica 16, 1110 Ljubljana, tel. (01) 524 17 84, (01) 540 20 65, faks (01) 524 26 88, matična št. 1211293, davčna št. 200075715, P.R. NLB – posl. Moste, Ljubljana, št. 02012-0089693246 • **Odgovorni urednik:** Matjaž Žirovnik • **Glavni urednik:** Danijel Božič • **Redakcija:** Boris Knific • **Uredniški odbor:** Danijel Božič (glavni urednik), Matjaž Žirovnik (odgovorni urednik), Jožko Člekovič, dr. Tomaž Kladnik, Marko Prvinšek • **Oblikovanje in priprava za tisk:** CTP d. o. o. • **Naslovnica:** Tomaž Primožič • Prispevke za naslednjo številko glasila Veteran pošljite po elektronski pošti na elektronski naslov: veteran@zvvs.si ali na drugem mediju v urejevalniku Word for Windows na naslov: Zveza veteranov vojne za Slovenijo, uredništvo glasila Veteran, Rojčeva ulica 16, p. p. 2780, 1001 Ljubljana. Nepodpisanih prispevkov ne objavljamo. Vse pravice pridržane - Copyright © ZVVS Ljubljana

Intervju s Francem Balasom

OSAMOSVOJITVENA EVFORIJA PRI MENI NI TRAJALA DOLGO

Ko smo pripravljali vsebino tega Veterana, smo iskali pripadnika TO, ki je bil vključen v obrambo osamosvojitve Slovenije že pred samim začetkom vojne. In ga našli v bližini Brežic. Francija Balasa, danes upokojenca, nekdanj pa davčnega inšpektorja iz Arrovega sela pri Brežicah, kjer danes obdeluje nekaj sto trt in pridelava nekaj vina, v prvi vrsti za svoj "gušt". Ob tem nabira rastline in jih suši za čaje, dela lesene skulpture. V času osamosvojitve je bil "referent za varnost" v občinskem štabu TO, dogajalo pa se mu je marsikaj. Na vse je imel svoj pogled in ga tudi zagovarjal, razmišljal je trezno, čeprav je bil, kot pravi, takrat med istimi Slovenci, ki so bili »zagreti« za stvar. Torej za osamosvojitve. Danes ne sprejme vsega, kar se dogaja. Pravi, da nam po osamosvojitvi ni uspelo zaščititi družbenega premoženja in zdaj smo, kjer smo. In ilustrira s pripovedjo, da je po umrlem očetu podedoval certifikate. To je bila njegova dediščina in od nominalnega zneska v vrednosti 400.000 tolarjev je potem plačal davek za vrednost – nič. Pa Franc Balas po 35-letni karieri davčnega inšpektorja zagotovo zna oceniti vrednost ...

Leta 1990, ko naj bi oddali orožje TO, je bil referent za varnost v občinskem štabu TO v Brežicah, torej je deloval tudi protiobveščevalno. Poveljnika OŠTO so povabili na letališče v Cerklje ob Krki, v vojašnico, pod pretvezo, da orožje ni varno skladiščeno in zahtevali, da naj bi ga oddali. Že pred tem je Mitja Teropšič, ki je vodil OŠTO Brežice, govoril o pritiskih JLA. Tudi sam je soglašal, da orožja ne predajo, saj bi tako pobrali vse, kot so Hrvatom.

Za vas se osamosvojitvena vojna ni začela v letu 1991, vpreženi ste bili že leto poprej, hranili ste orožje TO!

Mislím, da smo takrat vsi Slovenci razmišljali podobno – zagnano. Tako je bilo tudi pri meni. Sam menim, da se je treba včasih v življenju odločiti in se ne vedno obotav-

ljati. Privolil sem, da bova z ženo čuvala orožje na našem domu. Žena še ni vedela za mojo odločitev in takrat sem jo enkrat in edinkrat povabil na sprehod, da sem ji vse pojasnil. Takoj je soglašala s skrivanjem orožja, le sinu sva to hotela prihraniti. Bil je še najstnik in gotovo bi ga to vznemirilo in obremenjevalo. Nekega meglene septembrskega večera v letu 1990 so po dogovoru s poveljnikom OŠTO Brežice pripeljali orožje in strelivo k nam domov. Toliko ga je bilo, da se je avto kar "po tleh vlekel". Še pred tem sva morala v poznih večernih urah spraviti sina od doma, da ne bi nič videl in ne vedel. Ni mu bilo jasno, kaj se dogaja, saj je imel ponavadi za takšne izhode vedno "probleme". Žena je bila ob službi doma in v glavnem sama čuvala orožje, jaz pa sem hodil v službo in po službi še dostikrat na štab, kjer smo, da ne bi bilo sumljivo, podnevi in ponoči "čuvali" orožje TO. Takrat smo imeli v občinskem štabu TO dvanajsturno dežurstvo, med katerim smo se izmenjevali. Toda čuvali smo prazne zaboje za orožje in strelivo, ki smo ga varno poskrili, tako pri meni doma, kot tudi po drugih tajnih skladiščih orožja v Posavju Orožje in strelivo je bilo pri nas doma shranjeno od septembra 1990 do junija 1991. Nobenega reverza nisem podpisal, vrnil pa vse. Ko je nekoč dostavljalet pohištva videl spominsko ploščo o hranjenju orožja, me je naprej hudomušno vprašal, če sem kaj zadržal ...

Ste imeli kaj težav s čuvanjem orožja v hiši?

Ja, enkrat sem moral reševati težavo z mladoletnim sinom, ki je med brskanjem po podstrešju, iskal je stekleno volno, ker je izdeloval dušilec za izpuh motorja, v šotorki naletel na orožje in strelivo – pušk je bilo sicer le približno 35, zato pa toliko več streliva. Vprašal me je, kaj imam na podstrešju in če mami in stari starši vedo za vse to. Ker je mami vedela, ni bilo več vprašanj. Vendar je bilo to kakšne tri tedne pred začetkom vojne, ko je tudi on že razumel, za kaj gre in so mu bile stvari same po sebi razumljive. Od njega ni o skrivnem orožju izvedel nihče.

In ko se je začelo ...?

Vpoklican sem bil 23. junija 1991, le tri dni prej pa sem dobil novo uniformo. V sestavi TO pa sem bil potem natančno mesec dni. Vojno lokacijo smo imeli na Labodu, tako imenujemo poslopje na Rucman vrhu v Sromljah, kjer je bilo rekreacijsko središče nekdanje tovarne Labod iz Novega mesta. Od tod se je videlo na stezo letališča v Cerkljah in praktično po celem Posavju, tako da smo lahko spremljali vsa dogajanja. Na tej točki smo bili tudi, ko je JLA raketirala televizijski in radijski oddajnik na Boču. Obveščevalne informacije smo dobivali tudi od kolegov iz Hrvaške. Ti naj bi nas obveščali o premikih JLA iz Hrvaške proti Sloveniji. Sodelovanje z njihove strani je potekalo samo v primeru, ko je krenila proti Sloveniji vojaška kolona iz Jastrebarskega, ne pa tudi iz Zagreba. To sem hrvaškim kolegom med našim srečanjem potem tudi očital. Zanimivo, da so imeli hrvaški teritorialci svoj štab le pol kilometra od ceste, po kateri je šla kolona iz Zagreba, pa so nam rekli, da je niso zaznali. Pozneje sem prišel do zanimivega podatka, da so na Hrvaškem s prihodom Tuđmanove HDZ na oblast v enotah TO zamenjali vse poveljnike, obveščevalce pa ne, pa četudi so bili ti druge narodnosti, na primer Srbi.

Ni šlo vse gladko med vojno, verjetno se spominjate tudi pomanjkljivosti, ki pa na srečo niso prišle do izraza?

Kar žal mi je bilo v tistem času, ko sem opazil, da na nekaterih področjih nismo dobro usposobljeni ali smo sploh neusposobljeni. Kar je bilo vsekakor posledica tega, da smo vedno in na vseh področjih varčevali, tako je bilo tudi s protiklepnimi sredstvi. Imeli smo ose in zolje, toda kaj, ko v vsem času urjenja nismo nikoli žrtvovali kakšnega izstrelka, da bi vsaj približno vedeli, kako se s temi sredstvi rokuje. Kje sta potem tukaj šele pravi občutek in dejanska izurjenost strelca! Kar nekaj varnostnih težav smo imeli takrat, spomnim se enega nesporazuma – nerodnosti, vsekakor nepotrebne! Romi so namreč tisti čas v gozdu nabirali lubje, preveč vneti pa so sklepali drugače, in tako je brežiški radio zagnal paniko ter poročal, da so v gozdu videli četnike. Potem: nismo imeli zavarovanega vodnega zajetja v Trebežu, pa še bi lahko naštel nekaj napak, ki so nastale predvsem iz neprofesionalnosti. Vendar se je vse dalo rešiti, vodno zajetje so nam na primer potem čuvali lovci. In še dogodek, ki se je na srečo dobro razpletel. Nekoč bi okoli polnoči pri "Labodu" stražar kmalu streljal na naju s sodelavcem. Na stražo so dali človeka, ki si ni zapomnil gesla. Midva naj bi se mu namreč odzvala z napačnim geslom, vendar sva povedala pravega, le on ga je pozabil. Zjutraj smo ga z lado nivo odpeljali k zdravniku in zanj predlagali odpust, kriv je bil namreč alkohol. Ta ni nikoli dober, sploh pa ne v takih časih. Večina fantov se je tega dobro zavedala. Do brionskega miru je bilo med pripadniki TO vse mirno, takrat sta dva fanta skupaj "požulila" po eno pivo v celem dnevu. Po ustavitvi spopadov pa so se pripadniki sprostiti. Veliko je bilo domačinov, ki so imeli v bližini zidanice in ključke od zidanic kar v žepih. Bil sem odgovoren za varnost in čeprav tega ni bilo veliko, je postalo težavno. Milica incidentov pripadnikov TO ni obravnavala, to so naprtli meni in dela je bilo kar nekaj.

Takrat tudi oborožitev in oprema verjetno nista bili optimalni?

V vojni naše zveze niso delovale dobro, oprema je bila znesena od povsod, zveze so nam zato pomagali vzpostaviti šele radioamaterji. Med vojno sem med zasliševanjem prebežnikov v Sevnici naletel na dva prebegla vezista iz JLA (civilna uslužbenca), oba sta bila s cerkljanskega letališča. Vprašal sem v štab, če in kako bi ju lahko uporabili, odgovor pa

sem dobil šele kasneje in ju potem tudi pripeljal v štab, kjer smo njuno znanje s pridom izkoristili.

Pa vaša vojaška kariera?

Na služenje vojaškega roka sem, za tedanje čase, odšel že kar nekoliko "star", saj sem pred tem končal gimnazijo in potem nekaj mesecev delal na Dunaju. Vojaški rok sem potem služil v letih od 1967 do 1969, torej v času, ko se je zgodila "okupacija" Češko-slovaške. Zaradi tega so nekaterim vojaški rok podaljšali za en mesec, vendar meni ne. Spominjam se, da smo bili vseskozi na terenu – bili smo inženirci, pontonirci – v okolici Slavonskega Broda. Takrat smo bili pripravljene na pglavito nalogo: ob morebitnem vdoru sil Varšavskega sporazuma v Jugoslavijo smo morali pripraviti vse potrebno, da bi omogočili vojski umik iz Beograda in Srbije preko Save v Bosno in Hercegovino. Bil sem v sestavi inženirskega bataljona iz Banjaluke in dobro se spominjam, da so nam tistikrat v vojašnici pripravili "protisovjetski" miting. Po odsluženem vojaškem roku sem odšel za pet let na delo v Nemčiji.

In od kdaj ste bili v Teritorialni obrambi?

Leta 1975 so me vpoklicali v TO Brežice, že od leta 1974 sem namreč delal v občinski upravi (v občinski davčni upravi) v Brežicah. Za vpoklic v TO sem imel kar nekaj težav, ker sem pred tem delal v tujini in torej imel "packo". Leta 1975 sem tako postal poveljnik voda jurišne čete posavskega odreda TO. Spomnim se, v enoti smo bili sami mladi fantje, nihče jih ni imel več kot trideset. Še danes bi stavil na to moštvo, to je bil zares dober kader.

Kako ste shajali s teritorialci?

Res dobro, na vajah sem jim povedal, naj naredijo tisto, kar jim je bilo ukazano, pa ne bo težav. Res so dobro naredili, pripadniki niso imeli težav in sam tudi ne.

Ampak z vsem okoli sebe se nikoli niste strinjali, vedno ste imeli kritičen pogled na dogajanja!

Pa so bile tedaj nekatere stvari res čudne. Ko je imela nekdanja Jugoslavija težave z Bolgarijo, sem dobil poziv na občinski odbor za SLO in DS (splošna ljudska obramba in družbena samozaščita), dvigniti "strogo zaupno" pismo z enako vsebino, kakršno je podajala televizijska oddaja, ki sem si jo lahko – kot vsi drugi – nekaj dni pred tem ogledal na TV v enourni oddaji. Takoj po osamosvojitveni vojni se mi je ponovno pripetila nerodnost. Ko sem bil vpoklican v TO, sem bil na dopustu (še neizkoriščeni iz prejšnjega leta), ko pa sem prišel nazaj iz TO po mesecu dni, smo se hoteli z družino odpraviti na morje, v Poreč. Pa so me poklicali v službo, češ da mi je potekel stari dopust, za novega pa nisem zaprosil. Osamosvojitvena evforija pri meni tako ni dolgo trajala, no, na dopust v Istro pa smo vseeno šli.

Pa vzporedno s tem v zasebnem življenju?

V zasebnem življenju sem se ukvarjal tudi s "politiko", ne tisto visoko, pač pa v krajevni skupnosti. In sem s tem leta 1990 odločno prekinil. Takrat sem bil predsednik krajevnne skupnosti, potem pa je prišlo kup "pametnih". Ko so bile namreč leta 1990 volitve, so prišli novi in nas takoj začeli "učiti", češ zdaj bo vse drugače, vse bo urejala in plačala država, nič več zastojnega in volonterškega dela. Dotlej sem v krajevni skupnosti delal deset let in za to, kot tudi drugi, nikoli nisem bil plačan. Preko KS smo napeljevali telefon, gradili mrliško vežico, asphaltirali ceste in še bi lahko našteval. Ceste v naši vasi smo končali v avgustu 1990. Pa nismo nič komplicirali in administrirali, preprosto sem šel kot predsednik krajevnne skupnosti s člani gradbenega odbora od hiše do hiše in se z vsakim lastnikom posebej dogovoril za manjše korekcije na obstoječi trasi. In tako smo asphaltirali ter razširili 7 km vaških poti ... Enako je bilo pri trasiranju telefonskega omrežja, ki smo ga gradili pred tem. Da bi lahko v današnjem času izpeljal takšne "podvige", pa ne verjamem! In sem videl, občutil in opazil: "prevrtljivi" ljudje so dostikrat naredili veliko kariero!

Zapisal: Boris Knific

Spoštovane vojne veteranke in vojni veterani, dragi bralec!

Leto 2016 je bilo jubilejno leto, v katerem smo se spominjali in praznovali 25. obletnico naše samostojnosti in suverenosti. Bilo pa je tudi leto, v katerem so bile vsem vojnim veteranam in vojnim veteranom vrnjene vse pravice, ki so bile odvzete z Zakonom o uravnoteženju javnih financ (ZUJF).

Na številnih lepo pripravljenih in organiziranih ter izvedenih prireditvah v spomin na čase osamosvajanja in osamosvojitveno vojno, v kateri smo imeli priložnost in čast sodelovati, je bilo izrečenih veliko lepih besed, pomembnih misli in tudi številne pohvale in zahvale za prispevek vseh vojnih veteranov. Veseli me, da tudi tisti, ki v osamosvojitveni vojni niso sodelovali z orožjem v roki, niso bili pozabljeni, ampak je njihov prispevek po 25 letih prav tako postal del velikega, zgodovinskega uspeha in velik prispevek uporništva slovenskega naroda. Zakaj ob vseh priložnostih poudarjam uporništvo slovenskega naroda? Predvsem zato, da ne pozabimo vseh žrtev 1. svetovne vojne, ko so slovenski fantje umirali na številnih bojiščih te velike in krute morije, da ne pozabimo generala Maistra in njegovih borcev, ki so zakoličili da-

našnje ozemlje Slovenije v bojih za severno mejo, da ne pozabimo trpljenja Primork in Primorcev med obema vojnama v času rojevanja fašizma, da ne pozabimo organizacije TIGR in njenih pripadnikov ter da ne pozabimo partizanskih borcev v 2. svetovni vojni, ki so nas s svojo zmago nad fašizmom in nacizmom uvrstili med države zmagovite protifašistične koalicije. Mi, pripadniki slovenske Teritorialne obrambe (TO) in milice pa smo ob koncu 20. stoletja, stoletja dveh svetovnih vojn, ponovno bili pred priložnostjo, da se z orožjem v roki borimo za svojo državo. Svojo dolžnost pred zgodovino in predvsem dolžnost do svojega naroda smo opravili in na to smo lahko in moramo biti ponosni. Zato je prav, da se tega časa spominjamo in ga ohranjamo našim zanamcem, kajti tako kot je že bil primer v zgodovini, se bo lahko našel nekdo, ki bo trdil, da se vse to, na kar smo tako ponosni, ni nikoli zgodilo. In zato nikoli ne pozabimo na svoje padle in za našo samostojnost umrle pripadnike TO in milice!

V uvodniku, ki ga imam kot predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo priložnost napisati v vsaki številki našega glasila VETERAN, želim poudariti še nekatere naše dejavnosti in dosežke. Zelo me veseli, da nam je uspelo s svojimi dejavnostmi prepričati vodstva številnih izobraževalnih in vzgojnih ustanov, da smo nepolitična in predvsem nestransko organizacija, katere želja je, da mladim učencem in študentom pa tudi predavateljem in vzgojiteljem mladih predstavimo dogodke iz časa osamosvojitve, predvsem na obrambno-varnostnem področju. Dejavnosti, ki jih organiziramo in izvajamo v navedenih ustanovah skupaj s prijatelji iz Zveze policijskih veteranskih društev SEVER (SEVER) in Zveze slovenskih častnikov (ZSČ), postajajo naša skupna in skoraj vsakodnevna naloga. Ob tej priložnosti se vsem zahvaljujem in verjamem, da bomo tako delovali tudi v prihodnje.

Bili smo uspešni tudi v organizaciji posvetov o vlogi TO v procesu osamosvajanja in rezultat tega zahtevnega dela so izdani zborniki, ki bodo nedvomno pomemben prispevek k ohranjanju objektivnega zgodovinskega spomina na tisti pomembni in prelomni čas.

Seveda smo bili tudi letos deležni obtoževanj in laži, o katerih ni vredno izgubljati besed. Najbolj odmeven je primer obtožbe, da smo se pripadniki TO samorazorožili. Tudi v nekaterih naših organizacijah nekateri težko razumejo, da slovenska TO kot celota ni bila nikoli razorožena, da pa je 15 štabov TO orožje oddalo, vendar je bilo to orožje na različne načine vrnjeno TO – nekaj pred, drugo pa med in po vojni.

Vsi ti prepiri in prerekanja nam škodujejo. Škodujejo posameznikom, ki takšne izmišljene obtožbe izrekajo, in škodujejo vsem vojnim veteranam in vojnim veteranom. V to kategorijo spada tudi samo povečevanja posameznikov in skupin in prav je, da se je uredniški odbor našega glasila odločil, da takšnih izjav in zapisov ne bo več objavljaj.

Ob tej priložnosti bi se želel zahvaliti predsedniku Vlade RS dr. Miru Cerarju ter njegovim sodelavcem, da so razumeli pomen našega delovanja ter popravili krivico, ki je bila z odvzemom zakonsko določenih pravic storjena vsem vojnim veteranom in tudi tistim, ki so na kakršen koli način prispevali k naši samostojnosti. Pošten in časten odnos do vojnih veteranov bi morala biti osebna izkaznica vsakokratne vlade RS, kajti le s takšnim odnosom bo zagotovljeno, da se bodo mladi ljudje odločili braniti svojo domovino, kajti nihče drug, kot le sami, nas ne bo branil!

Hvala tudi ministrici za obrambo in načelniku Generalštaba Slovenske vojske ter poveljnikom in pripadnikom SV za vso pomoč in sodelovanje.

Hvala pa predvsem vsem vam, spoštovane vojne veteranke in spoštovani vojni veterani, da ste tudi letos izpolnjevali svoje temeljno poslanstvo in predvsem za to, da vsak dan kažete, kako je treba ljubiti svojo domovino!

Vsem želim vse dobro in veliko zdravja ter osebne sreče in miru!

Ladislav Lipič,
predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo

Ivana in Jože Uršič – mama in brat v osamosvojitveni vojni padlega Franca Uršiča

Tako sva sklenila z mammo Ivano

Franc Uršič je bil pripadnik Odreda za posebne namene 21. območnega štaba TO Novo mesto, sestavljali so ga večinoma mlajši. Tik pred agresijo JLA na Slovenijo je enota izvedla vpoklic, 19. 6.1991 je bil med njimi tudi Franc Uršič. Izvajali so usposabljanje enote, ki naj bi se zaključilo 26. 6. 1991, vendar so zaradi osamosvojitvenih dejavnosti pripadniki odreda ostali pod orožjem, 27. 6. 1991 so že dobili ukaz za premik na mesto cestne blokade v Medvedjeku in Franc Uršič je bil že naslednji dan ob prvem napadu oklepnih vozil BOV-3 ranjen v glavo. Takoj so mu stanovalci bližnje hiše nudili pomoč in ga odnesli v zavetje, nato pa so ga prepeljali v novomeško bolnico, kjer pa je kljub prizadevanju zdravstvenega osebja 4. julija za posledicami ran umrl. Posmrtno so ga odlikovali s častnim vojnim znakom, po njem pa se od julija 2012 imenuje tudi vojašnica Slovenske vojske v Novem mestu.

Novomeški in dolenski veterani vsa leta po vojni negujejo lepo navado in mammo ter brata pokojnega Franca Uršiča, Ivano in Jožeta, vabijo na vse veteranske slovesnosti na Dolenjskem, še posebej na spominsko slovesnost v Medvedjeku pri Trebnjem. Oba, brat Jože in mama Ivanka, pa sta tudi udeleženca sprejema pri predsedniku Republike Slovenije ob dnevu samostojnosti, ko predsednik pripravi sprejem za svojce padlih v osamosvojitveni vojni.

O svojih in maminih vtisih nam je pripovedoval tri leta mlajši brat padlega Franca Uršiča, Jože Uršič.

»Veterani, tako novomeški kot trebanjski, so pozorni do naju z mammo. Vabijo naju na vse slovesnosti, tako v Medvedjek kot v vojašnico v Novo mesto in v Ljubljano. Tudi pred letošnjim 1. novembrom sva bila z mammo v Ljubljani pri spomeniku vsem padlim v osamosvojitveni vojni.«

Vsa odlikovanja in priznanja pokojnega Franca Uršiča so zbrana v novomeški vojašnici, ki se že nekaj let imenuje po njem. Prav pred nekaj tedni so pripravili obisk muzejske sobe v vojašnici Franca Uršiča za mammo in brata Franca Uršiča ter za vse svojce. »Res imamo dobre stike z dolenskimi veterani,« pravi Jože Uršič, »lepo skrbijo za grob brata, pa tudi za spominsko obeležje v Medvedjeku. Dolenjski veterani obiščejo mammo, kadar je le priložnost za to. Če smo sprva imeli nekaj pripomb na spominsko obeležje v Medvedjeku, kjer je bil ranjen brat, pa so vse to po zaključku del na avtocesti zelo lepo uredili.«

»Sam prijateljujem z družino Žefranovih z Medvedjeka, kjer so bratu, potem ko je bil ranjen, nudili pomoč in oskrbo, preden so ga odpeljali v bolnico. Že prej sem hodil z mammo tja, potem pa, ko je umrla Žafranova mama, ki je brata Franca prva oskrbela, sem navezal tesne stike z njenim sinom Lodom, ki sicer živi pri

Ljubljani. Kadar le morem ali kadar sem v bližini njegovega doma na Škofljici, ga obiščem. Pa tudi on mene.«

Franc Uršič je umrl star le 25 let. Oče, ki ga je sinova smrt strla in je umrl štiri leta kasneje, mu je namenil domačijo – majhno kmetijo. Mlajši brat Jože se je zato odločil za gradnjo lastne hiše nedaleč od doma v Prečni.

»Takrat sem se hotel ravno poročiti in ko je Franc odhajal na ‚orožne vaje‘, sva si dejala, da bo tako ali tako kmalu nazaj. Bil bi moja priča in pred poroko smo že pekli piškote za svatbo, pa so jih potem pojedli pogrebci namesto svatje ... Težko mi pade, če govorijo, da so se teritorialci med osamosvojitveno vojno le sončili. Bratovo smrt sem težko prenesel in kdor tega ni doživel, naj ne govori ... S Francem sva bila tesno povezana, vse od rane mladosti. Tudi očeta je strlo in mammo prav tako.«

Oba, tako Franc kot Jože, sta začela delati takoj po osnovni šoli, Franc v Novolesu, ki ga ni več, in Jože v Revozu, kjer dela še danes. Živine nimajo več v hlevu, saj mama Ivana zaradi starosti – 83 jih je imela letos – ne zmore več, sin Jože pa je zaposlen, dela večizmensko in namesto skromni kmetiji s kravo ali dvema ter kakšnim pujskom se je posvetil vinogradu nad vasjo. Obdeluje 400 trt, vinograd je zelo skrbno negovan, zidanica urejena in ob tem delu nad vasjo preživi večino svojega prostega časa. Pogled na Prečno z vinogradi nedaleč od Suhorja, kot se vas imenuje, je zares enkratni.

Jože pravi, da bosta na bratov grob z mammo še vedno hodila, dokler bo le zmogla, jo bo spremljal povsod, tako v Medvedjek kot v domačo Prečno in tudi v Ljubljano ter vojašnico v Novem mestu. Tako sta sklenila z mammo Ivano.

(KB)

Prvikrat slovesno obeležili Dan suverenosti

Kot je na slovesnosti ob praznovanju Dneva suverenosti konec oktobra v Koperu izpostavil predsednik vlade R Slovenije Miro Cerar, tvorijo dogodki izpred 25 let temelje naše samozavesti in odgovornosti in se zahvalil ženam in možem, iz tistega časa, slovenskim policistom in pripadnikom teritorialne obrambe ter vsem drugim, ker so tvegali življenje in delovali tako, da se je osamosvojitvev iztekla uspešno.

Slovesnost smo tokrat obeleževali prvič, Dan suverenosti pa je praznik od lani – predlagali pa so ga veterani ZVVS in Policijskega veteranskega združenja sever. Z današnjo proslavo se spominjamo dogodkov izpred 25 let, ko je v noči na 26. oktober ozemlje naše države zapustil še

zadnji vojak JLA, s čimer se je zaključil proces slovenskega osamosvajanja. Jugoslovanska vojska se je iz pristanišča v Kopru sicer začela umikati že 20. oktobra, 25. oktober pa je bil določen kot zadnji dan umika. Zadnji vojaki JLA so se vkrcali na ladji, ki sta pluli pod tuji-

ma zastavama, zato sta po mednarodnem pravu veljali za tuje ozemlje. Od lani 25. oktobra praznujemo tudi dan suverenosti, ki sicer ni dela prost dan.

*Foto: Tomaž Primožič, Marjan Garbajs
- arhiv Revije Obramba*

RŠTO SLOVENIJE 1990/91

Skupščina Republike Slovenije je 2. 7. 1990 sprejela Deklaracijo o suverenosti Republike Slovenije, v kateri se sklicuje na pravico do samoodločbe. Deklaracija je določala, da v Republiki Sloveniji veljajo le tisti zvezni predpisi (predpisi takratne skupne države SFRJ), ki niso v nasprotju s slovenskim pravnim redom.

28. 9. 1990 je Skupščina Republike Slovenije sprejela ustavna amandmaja (XCVI in XCVII), s katerima je pristojnost vodenja in poveljevanja Teritorialni obrambi Republike Slovenije v miru in neposredni vojni nevarnosti prenesla na Predsedstvo Republike Slovenije. Koalicija DEMOS, ki je v Skupščini Republike Slovenije imela večino (danes bi temu rekli vladajoča koalicija), se je na posvetu v Poljčah 9. in 10. novembra 1990 odločila za izvedbo plebiscita o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije. Po napornih usklajevanjih je Skupščina Republike Slovenije 6. decembra 1990 sprejela Zakon o plebiscitu o samostojnosti in suverenosti Republike Slovenije. Plebiscit, na katerem smo se odločali o vprašanju »Ali naj Republika Slovenija postane samostojna in suverena država?«, je bil izveden 23. decembra 1990. Na plebiscitu je na to vprašanje od 93,2 odstotka udeleženi volivcev približno 95 odstotkov odgovorilo pritrdilno, to je 88,5 odstotka vseh volivcev.

Navedeni dogodki so močno vplivali na Teritorialno obrambo. TO je v jesenskem obdobju 1990 poleg rednih nalog (poveljevanje, popolnjevanje, varovanje in disperzija orožja, usposabljanje idr.) izvajala naloge, ki so bile povezane z zagotavljanjem stalne bojne pripravljenosti. JLA je namreč grozila s posredovanjem v Sloveniji. Agresivnim izjavam nekaterih visokih častnikov JLA je sledil ukaz načelnika 5. vojaškega okrožja za zahtevo, da TO Slovenije do 28. novembra izroči armadi orožje in da Slovenija do 8. decembra armadi preda evidence nabornikov, ki bi JLA omogočili vpoklic slovenskih nabornikov na služenje vojaškega roka v JLA. Ta grožnja je bila povsem realna, napovedovala pa se je že od mojega prevzema vodenja Republiškega štaba za TO. Ocenili smo, da bo armada – v težji varianti z uporabo sile – poizkušala najprej zapleniti orožje in šele zatem nasilno prevzeti evidence nabornikov. Predsedstvo RS je ocenilo, da se razmere zaostrejujejo in da se približujejo konfliktu. Na seji predsedstva novembra 1990 sem poudaril odločenost celotne sestave TO, da orožja ne preda, ter našo pripravljenost, da zavarujemo evidence nabornikov.

Orožje je bilo razpršeno na večje število tajnih lokacij, evidence nabornikov pa so bile varovane na upravnih enotah za obrambo v takratnih šestdesetih slovenskih občinah. Bojno pripravljenost smo zagotavljali z načrtnim izvajanjem bojnega usposabljanja. Kot primer navajam podatek po pokrajinah za 5. december 1990, dan pred sprejemom Zakona o plebiscitu: Dolenjska 137, Gorenjska 49, Južnoprimorska 112, Ljubljanska 198, Severnoprimorska 45, Vzhodnoštajerska 286, Zahodnoštajerska 230 in 30. razvojna 50, skupaj

1107 pripadnikov Teritorialne obrambe. Podatki za celotno jesensko obdobje so podobni, spremeni se le razmerje med pokrajinami. Z enotami na usposabljanju smo zagotavljali bojno pripravljenost. Enote na usposabljanju so bile bojno popolnjene in oblikovane v t. i. intervencijske skupine, ki bi bile v primeru agresivnega nastopa JLA takoj sposobne prevzeti izvrševanje bojne naloge, del enot pa je izvajal naloge varovanja objektov posebnega pomena za obrambo.

V tem obdobju se je TO tudi opremljala z orožjem in drugo opremo. Na nekaterih območjih je teritorialcem še vedno uspevalo, da so iz skladišč orožja TO, ki so bila nameščena v objektih JLA, tajno izvezali orožje in ga skladiščili na lokacijah po Sloveniji. Decembra smo prejeli prvo pošiljko orožja, kupljenega v tujini. Prevzem nekaj več kot 400 kosov pušk SAR 80 kalibra 5,56 in približno 100 kosov pištol berreta z ustrezno količino streliva je imel velik in pozitiven moralni vpliv v podrejenih štabih in enotah. Potrebe so bile sicer bistveno večje. Zlasti nam je primanjkovalo sredstev za protioklepni boj in protizračno obrambo. Razvijali smo tudi novo uniformo TO. V pripravah na plebiscit smo hoteli Slovenkam in Slovencem pokazati svojo pripravljenost in svojo odločnost, da zavarujemo sprejete odločitve. V Kranju smo 11. decembra izvedli mobilizacijsko vajo 3./21. brigade TO in v polnem bojnem postroju bataljona pokazali njegovo bojno moč in pripravljenost. Pripadnikom bataljona TO je bilo orožje podeljeno na čuvanje na domu.

Pripadniki bataljona so bili postrojeni v uniformah TO z orožjem in strelivom ter vsemi bojnimi in nebojnimi sredstvi. Pregled bataljona in pozdrav pripadnikom je opravil predsednik Predsedstva RS Milan Kučan. Na bataljon smo bili ponosni in prijetno je bilo gledati in poslušati poročilo o mobilizacijski vaji in postroju na TV Slovenije in v osrednjih tiskanih medijih. Slovencem in Slovenkam smo poslali jasno sporočilo o svoji pripravljenosti. Izredno odmeven je bil postroj 30. razvojne skupine v Kočevski Reki, ki je bil izveden 17. decembra. Enota je bila postrojena v novih uniformah z orožjem, ki smo ga prejeli iz tujine. S svojo pripravljenostjo smo zavarovali priprave na plebiscit. Rezultat plebiscita je nadaljnji krepitvi bojne pripravljenosti obrambnih sil dal nov zagon. Naše obrambne sile so z orožjem zavarovale in zagotovile pogoje za samostojnost in suverenost Slovenije. Ohranimo in razvijajmo spomin na enotnost, ki smo jo pokazali v tistem obdobju. Mladim in generacijam, ki prihajajo, pa predstavimo dogajanja v prelomnem obdobju leta 1990/1991 brez potvarjanja in spreminjanja in brez poizkusov prilaščanja tako osebnih kot političnih zaslug. To dolgujemo tudi vsem tistim, ki so za našo Slovenijo dali svoja življenja. Izvedba projekta samostojne in suverene Slovenije je bil naš skupni cilj. Dosegli smo ga in bodimo ponosni.

Janez Slapar, generalmajor v pokoju

OZVVS BELA KRAJINA DOKUMENTARNA RAZSTAVA IN SLOVESNOST OB 25-LETNICI

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Bela krajina je leta 2011 v sodelovanju z vsemi tremi belokranjskimi občinami postavilo spomenik v spomin na osamosvojitve Slovenije, pri kateri smo belokranjski veterani in veteranke imeli pomembno vlogo.

Danes šteje OZZVS Bela krajina 597 članov, v svečanih uniformah se udeležujemo vseh občinskih prireditev v občinah Črnomelj, Metlika in Semič.

V OZVVS Bela krajina smo se v letu 2015 odločili, da začnemo zbiranje dokumentarnega arhivskega gradiva in opreme za pripravo dokumentarne razstave o prispevku Bele krajine za samostojno Slovenijo 1990–1991. OZVVS Bela krajina je na seji predsedstva 19. januarja 2016 sprejela tudi sklep, da vsem trem belokranjskim občinam, županjama in županu, posredujemo pobudo in povabilo, da bi ob letošnji pomembni obletnici osamosvojitve, na praznik dan državnosti, v soboto, 25. junija 2016, v sodelovanju z občinami Črnomelj, Metlika in Semič ter Javnim skladom za kulturne dejavnosti Črnomelj organizirali skupno slovesnost ob dnevu državnosti in obeležitvi 25-letnice osamosvojitve Slovenije pri belokranjskem spomeniku v Črnomlju.

V sklopu praznovanja ob dnevu državnosti 23. junija 2016 smo imeli v Metliki slovesno odprtje dokumentarne razstave Bela krajina za samostojno Slovenijo 1990–1991, ki smo jo v Belokranjskem muzeju Metlika pripravili in predstavili širši javnosti. Avtor razstave Leon Gregorčič je povedal, da med vojno za samostojno Slovenijo v Beli krajini ni bilo neposrednih spopadov in v bojih ni bil izstreljen niti en izstrelek, vendar je imela Bela krajina kljub temu v tem času pomembno vlogo. Na desetih razstavnih panojih je bila predstavljena vloga diplomacije in Bele krajine pri osamosvajanju. Dokumentarna razstava bo odprta še vse do 2. maja 2017.

V soboto, 25. junija 2016, smo imeli osrednjo slovesnost ob dnevu državnosti in 25-letnici osamosvojitve Slovenije z naslovom Domovina, daj mi roko ....

Vse tri belokranjske občine so finančno podprle prireditev, organizacijo kulturnega programa pa je prevzel JSKD Črno-

melj. Prireditev je potekala pri spominskem obeležju osamosvojitveni vojni belokranjskih občin nad Jurjevanjsko drago v Črnomlju v prisotnosti častne straže iz Vojašnice Franca Uršiča iz Novega mesta. Belokranjski veterani smo se je udeležili v lepem številu.

Slavnostni govornik je bil državni sekretar na Ministrstvu za obrambo RS, mag. Miloš Bizjak, ki je posebej poudaril pomemben prispevek in zasluge Belokranjcev v času osamosvojitve Slovenije.

Prireditev je povezoval prijeten, domovinsko obarvan kulturni program nastopajočih iz vseh treh belokranjskih občin, Godbe na pihala Črnomelj, Metliške folklorne skupine Ivan Navratil in glasbenikov Glasbene šole iz Semiča. V organizaciji OZVVS Bela krajina, Komunale Črnomelj, PGD Semič in Gostišča Kapušin s Krasinca je sledilo kratko, vendar prijetno druženje udeležencev pod šotorom v Jurjevanjski dragi in četrstoletni spomini so ponovno oživeli. S skupno slovesnostjo na dan državnosti smo v Beli krajini ponovno dokazali, da je, tako kot pred 25 leti v času osamosvojitve Slovenije, tudi v današnjih časih odlično sodelovanje izjemno pomembno, tudi za nas, skoraj 600 veteranov OZVVS Bele krajine, za kar se vsem sodelujočim najlepše zahvaljujem.

*Matija Brunskole,
predsednik OZVVS Bela krajina*

Zanesljivo z vami že 20 let
POŠTA SLOVENIJE

OZVVS CELJE POMNIKI NA CELJSKEM - DOBRNA

V letošnjem jubilejnem letu nam je na območju treh občin, MO Celje, občine Vojnik in občine Dobrna, uspelo postaviti nov pomnik vojni za Slovenijo 1991. Ni bilo lahko, saj minimalna sredstva, s katerimi razpolagamo niso dopuščala, da bi to storili že prej. Mačehovski odnos politike do nas, drobljenje republiških sredstev, namenjenih v ta namen in ne nazadnje množica mest in lokacij, ki so vredna, da so obeležena, so glavni vzroki za »zamudo«. Toda izpolnili smo zadani cilj in s pomočjo občanov ter vodstva občine Dobrna izpolnili še zad-

njo zavezo. Občinski svetniki so odločili, da v spominskem parku, sredi mesta, postavimo poleg spomenika NOB tudi spomenik vojni za osamosvojitve. Na prostor, kamor po mnenju večine, tudi tistih prisotnih na slovesnosti ob odkritju, sodi. Slavnostni govornik je bil mag. Viki Krajnc, upokojeni brigadir SV, častnik ki je poveljeval poveljstvu in enotam Zahodnoštajerske pokrajine v tistih zgodovinskih časih. V govoru je na kratko opisal takratna dogajanja in pričakovanja vseh državljanov, pričakovanja, ki pa se žal niso uresničila v celoti. Lep, moderen spomenik in nova ureditev parka sta dopolnilo mestnemu jedru v mesta, ki s ponosom gleda na svojo preteklost, sedanost in verjame v lepšo bodočnost.

Slika in tekst: Marjan Hočevnar

SPOMINSKA PLOŠČA V ZADOBROVI DOMAČIJA IVAN GABER

Leto šnje leto smo uspeli postaviti še zadnjo spominsko ploščo na domačiji, kjer so hranili (skrivali) orožje pred osamosvojitveno vojno naši državljani, tihi heroji. Gospodar Ivan Gaber, pripadnik NZ, se je dobro zavedal kakšne so posledice ima lahko skrivanje orožja pred JA. Kot vsi tisti, ki so skrivali orožje, tudi on ni mislil na posledice, oziroma jih je vzel v zakup. Pripadnost domovini in prepričanje, da dela prav sta premagala vse morebitne pomisleke. S svojim dejanjem je pripomogel, da se je za delom orožja skrivno izvzetega iz skladišča TO, ki pa je bilo v vojaškem objektu in pod stražo vojakov JA, izgubila sled. Tako so enote TO na območju Celja imele vsaj osnovno oborožitev ob pričetku sovražnosti in začetku vojne za osamosvojitve.

S kratko slovesnostjo in svečanim odkritjem spominske plošče ter kasnejšim druženjem, smo se mu vsaj malo oddolžili za njegov prispevek in prispevek njegove družine. Dobra dela vse prehitro padejo v pozabo, ta plošča, vse druge na celjskem in povsod po Sloveniji pa naj bodo skupaj s spominskimi obeležji

spomin in opomin vsem našim zanamcem. Če se že v javnosti bolj malo govori o pravih herojih, naj nanje spominjajo vsaj pomniki.

Slika in tekst: Marjan Hočevnar

PO ZVVS DOLENJSKE PRIPADNIKI ENOTE ZA PDD TO DOLENJSKE PO 25 SPET SKUPAJ

Pripadniki enote za Protidiverzantsko delovanje Območnega štaba za Teritorialno obrambo Novo mesto so po 25 letih skupaj obiskali bojišča iz časov vojne za Slovenijo iz leta 1991, pohod pa poimenovali "Po poti spominov iz časa vojne za Slovenijo na Dolenjskem". Ustanovitev enote za PDD sega 40 let nazaj v leto 1976. Vse do leta 1991 je bila to kot elitna enota TO pod stalnim usposabljanjem in pripravljenostjo. Tako je bilo tudi junija 1991, ko je bila enota zbrana v Dijaškem domu v Šmihelu v Novem mestu in je le nekaj ur po proslavi, dnevu razglasitve samostojne Slovenije v Ljubljani, dobila bojno nalogo.

Enota se je prav zato 5. 11. 2016 znova zbrala v Šmihelu in šla "Po poti spominov" na Pogance, na kraj, kjer je leta 1991 uspešno opravila svojo nalogo in še več: kjer so iz njenih puškinih cevi odjeknili tudi prvi streli vojni za samostojno Slovenijo. Ti so odgovorili na ogenj iz sovražne kolone in dokazali so, kako odločno in z orožjem v roki so se pripravljene boriti in izboriti, da uresničimo stoletne želje slovenskega naroda o samostojni državi.

Po živahnem pogovoru je enota odšla na ogled takratnih vozil BOV v novomeško vojašnico, kjer je poveljnik, polkovnik Vasko Maraš, predstavil še Spominsko sobo 1991 in vojaški muzej. V vojašnici pripadnike enote pozdravil generalpodpolkovnik Albin Gutman, ki je bil prvi poveljnik te enote v letu 1976 in leta 1991 poveljujoči v vseh bojnih aktivnosti na Dolenjskem kot poveljnik 2. PŠTO Dolenjske. Ob tem srečanju je podelil vsem navzočim pripadnikom tedanje enote PDD spominske zahvale ob 25 letnici samostojne Slovenije.

OZVVS DRAVOGRAD MEDSEBOJNO SODELOVANJE

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Dravograd, Zveza slovenskih častnikov Dravograd in Koroška lovska zveza

Vili Donau odhaja v zaslužen "predsedniški pokoj".

Enota je pot nadaljevala na Medvedjek, komor je bila leta 1991 sovražna kolona iz Pogancev preusmerjena in kjer je dobila enota novo nalogo. Na Medvedjeku je nova trasa cesto zelo spreminila in s tem tudi takratno lokacijo položajev, zato je ogled potekal z veliko medsebojnega usklajevanja med udeleženci. Sledila je pot v Krakovski gozd, kjer so se po ogledu lokacij in prijetnem vsestranskem pogovoru obudili spomine na kraj, kjer je bila sovražna enota dokončno onesposobljena.

Ohranjanje dogodkov na priprave in vojno za Slovenijo je ena temeljnih nalog veteranov, zato je srečanje pripadnikov navedene enote izrednega pomena, saj je bila ta enota vpoklicana na neposredne bojne naloge prva in je sodelovala v številnih aktivnostih, v katerih so bila izpostavljena življenja njenih pripadnikov. Dobro razpoloženje vseh zbranih, pripovedovanje njihovih raznih skritih zgodb, pripetljajev, negotovosti in njihove odločenosti do domoljuba, in vsega, kar je bilo izrečeno "iz prve roke", je dvigovalo veselo razpoloženje do samega sobotnega jesenskega večera .

(JR)

– Lovska družina Slovenj Gradec smo 18. decembra 2010 podpisali Listino o medsebojnem sodelovanju. To sodelovanje se odraža v civilnem in vojaškem sodelovanju, strokovni pomoči, izvedbi streljanja, izmenjavi obiskov in v drugih oblikah dejavnosti. Če je sodelovanje ZŠC in ZVVS nekako samoumevno, je sodelovanje s Koroško lovsko zvezo res nekaj posebnega ter pohvalnega in se razvija v obojestransko zadovoljstvo. Zadnji lep primer je povabilo s strani Koroške lovske zveze – LD Slovenj Gradec na njihovo 13. srečanje lovske kulture na Koroškem ... S pesmijo, besedo in plesom so se poklonili ženam umrlih koroških lovcev in starejšim lovcem. Veterani OZ Dravograd smo se z veseljem odzvali vabilu na to srečanje in tudi na ta način poglobili sodelovanje.

Naj omenimo še en lep dogodek, in sicer »slovo« praporščakov PO Koroške od svojega dolgoletnega predsednika Vilija Donau, ki odhaja v zaslužen »predsedniški« pokoj. S priložnostnim darilom so se mu zahvalili za uspešno delo in dobro sodelovanje.

Predsednik OZVVS Dravograd, Srečko Krajnc

OZVVS GORENJSKE PREDSTAVITEV KNJIGE VLOGA TERITORIALNE OBRAMBE GORENJSKE V OSAMOSVOJITVENIH PROCESIH 1990–1991

Pokrajinski odbor Zveze veteranov vojne za Slovenijo Gorenjske je v avli Mestne občine Kranj predstavil knjigo Vloga Teritorialne obrambe Gorenjske v procesu osamosvajanja Republike Slovenije 1990–1991. O vsebini so spregovorili brigadir Peter Zupan, major Janko Sebastijan Stušek, podpolkovnik Anton Rešek, ki je bil odgovorni urednik 459 strani obsegajoče knjige, in avtorji. Za knjigo sem prispeval poglavje Gorenjska elektroenergetika med vojno za Slovenijo, ki je uvrščeno med prispevke civilnih struktur. V osamosvojitveni vojni je bila oskrba z elektriko pomembno sredstvo pritiska

na jugoslovansko vojsko. Na sliki: predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo general polkovnik Ladislav Lipič, šenčurski župan Ciril Kozjek, soavtor doc. dr. Drago Papler in podpolkovnik Anton Rešek, odgovorni urednik zbornika.

Doc. dr. Drago Papler

OZVVS GORNJA RADGONA OSNOVNOŠOLCI PRIPRAVILI ŽE 11. SPOMINSKO URO RUDOLFA MAISTRA

Učenci 9. razredov Osnovne šole Gornja Radgona so v sredo, 23. novembra, v večnamenskem prostoru tukajšnje šole, v okviru letošnjega praznovanja državnega praznika dneva Rudolfa Maistra, pripravili že 11. tako imenovano spominsko uro Rudolfa Maistra. Ob tem sta učenca Anja Hödl in Aleks Frajzman opisala pomen in vlogo generala Rudolfa Maistra, njegove pesmi pa so recitali Veronika Horvat, Enej Vogrinec in Zala Flis. Glasbene točke pa sta pripravila deški pevski zbor radgonske osnovne šole in bobnar Denis Sovec. Zbranim sta spregovorila generalmajor dr. Alojz Šteiner, ki je predsednik Prekmurskega društva general Maister iz Murske Sobote, ter ravnatelj radgonske osnovne šole Dušan Zagorc, ki je tudi dejaven v veteranskem združenju v Gor-

nji Radgoni. Na proslavi so bili prisotni predsednik in podpredsednik pomurskega združenja vojnih veteranov Niko Brus in Milan Kuzmič, radgonski župan Stanislav Rojko, ki je tudi aktiven veteran osamosvojitvene vojne za Slovenijo, ter Valerija Červič, predsednica Združenja borcev za vrednote NOB Gornja Radgona, in Mira Skok Korošec, predsednica krajevne organizacije Združenja borcev za vrednote NOB Gornja Radgona.

Po slovesnosti v šoli je delegacija prižgala sveče ob grobu petindvajsetih Maistrovih borcev na radgonskem pokopališču in ob svetilniku miru pri radgonski župnijski cerkvi. Ta spomenik je bil postavljen v spomin Rudolfa Maistra julija leta 1940, nemška vojska pa ga je takoj po vstopu v Slovenijo leta 1941 porušila. Spomenik je bil v celoti obnovljen leta 2004. Mentorici tokratne spominske ure sta bili učiteljici Olga Kotnik in Tatjana Šebjanič.

Besedilo in fotografija: Franci Klemenčič

OB DNEVU SUVERENOSTI OB SPOMINSKIH OBELEŽJIH

Dan suverenosti obeležujemo tudi veterani iz OZVVS Gornja Radgona. Letos smo se tega dne spomnili nekateri člani OZVVS skupaj z učenci višjih razredov OŠ Lenart ter ravnateljem Darcom Škergetom ob spominskih obeležjih.

V Radencih je ob spominskem obeležju, kjer je tudi spomenik, posvečen Alojzu Gaubetu, civilni žrtvi sovražne agresije, ki je padla pod agresorskimi strelji, spregovoril predsednik Nikolaj Brus (o dnevu suverenosti), direktorica občinske uprave Mojca Marovič je opisala zgodovino Radencev (mineralno vodo »slatino«), zelo izčrpno pa je dogodke izpred 25 let na tem območju opisal ravnatelj Škerget, predsednik OZVVS Lenart, takratni udeleženec spopadov z enoto JLA. Povedal je, da so bili že

Prižig sveč ob svetilniku miru

27. junija zvečer v Radencih aretirani podpolkovnik Jovanovič ter dva vojaka JLA, naslednji dan pa odprt ogenj na barikade v Hrastju - Moti, prebita blokada na mostu v Radencih, ko sta občana v Radencih odvzela cisterno in kamion, ranjen pa je bil tudi civilist Alojz Gaube, ki je žal v bolnišnici umrl.

Predstavniki učencev je ob spomeniku prižgal svečo, nato so se učenci odpeljali v Gornjo Radgono in pri spominskem obeležju Nikolji več – postavljeno je bilo v spomin in opomin na osamo-

svojitveno vojno leta 1991 v Gornji Radgoni – položili cvetje in prižgali svečo.

Predsednik Nikolaj Brus je ob tem povedal, da je prepričan, da se takšne dejavnosti morajo nadaljevati, saj mladim prikažejo zgodovinske dogodke, v katerih so sodelovali tudi njihovi očetje, sorodniki, znanci ...

Besedilo, posnetek: Dani Mauko

OZVVS GORNJE POSOČJE 18 LET DELOVANJA OBMOČNEGA ZDRUŽENJA VETERANOV

OZVVS Gornje Posočje je bilo ustanovljeno 8. 3. 1999 z namenom ohranitve spomina na osamosvojitveno vojno za Slovenijo leta 1991, negovanja vrednot domoljubja in spoštovanja zgodovinskih dogodkov, ki so skozi čas pripeljali Slovence do samostojne države Slovenije.

Društvo združuje veterane, udeležence vojne za Slovenijo iz celotnega zgornjega Posočja, ki je danes na prostoru treh posoških občin (Tolmin, Kobarid in Bovec), od leta 1991 pa občine Tolmin, ne glede na njihovo politična, verska in kulturna prepričanja.

V času priprav in vojne za Slovenijo, še posebej v obdobju od 17. maja do 26. julija 1991, so veterani člani OZVVS GP dejavno sodelovali kot pripadniki enot TO ali kot prostovoljci v pripravah in neposrednih obrambnih nalogah, v vojni za ohranitev samostojnosti pravkar nastale države, Republike Slovenije. Leta 1991 je enotam TO, organiziranim in vodenim v 63. ObmŠTO, uspelo v vseh oboroženih akcijah na miren način – brez žrtev, s pogajanjem – zavzeti najprej mednarodni mejni prehod

Robič (MMP Robič), nato varovano vojašnico JLA v Bovcu ter obmejno stražnico na Livku in na koncu zavzeti še veliko, zelo pomembno skladišče z orožjem in materialno-tehničnimi sredstvi na Šentviški Gori.

Na vseh krajih, kjer so potekale te bojne dejavnosti – razen v nekdanji vojašnici v Bovcu, ki je danes že porušena in prostor namenjen drugim dejavnostim –, stojijo spominska obeležja – plošče, ob katerih se veterani združena vsako leto srečujejo in slovesno obeležujejo ter se spominjajo časa vojne in dogodkov, ki so pripeljali k samostojnosti države Slovenije.

Veterani OZVVS Gornjega Posočja so dejavni tudi na drugih področjih: sodelujejo z drugimi veteranskimi združenji v Sloveniji in tujini; redno organizirajo proslave, predvsem za dan državnosti, pohod na Triglav, razna tekmovanja v streljanju z MKP in pištolo ter drugo: organizirajo in vodijo veteranske skupine iz vse Slovenije po obeležjih soške fronte ter na izlete in strokovne ekskurzije po zgornjem Posočju, ponosni pa so tudi

na svojo stalno muzejsko razstavo – zbirko pri sv. Antonu nad Kobaridom, na naslovu Pot na Gradič 5. Ta zbirka zajema zbrane uniforme teritorialcev, pehotno orožje in slikovni material dogodkov iz časa vojne za Slovenijo v Posočju ter je vredna ogleda. Zato se zahvaljujemo vsem, ki so kakor koli prispevali k nastanku te stalne muzejske zbirke – Vojni veterani 1991 v Posočju. Zbirka je plod sodelovanja vojnih veteranov gornjega Posočja, Občine Kobarid, družine Krajnik in zasebnega zbiratelja Darka Smrekarja.

Ob tej priložnosti se še posebej zahvaljujemo tvornemu sodelovanju Občine Kobarid, ki je pri projektu stala pobudnikom trdno ob strani, nas materialno in moralno podprla ter nam obljubila, da bo tako ravnala tudi v prihodnje.

Muzej v Kobaridu redno obratuje vse dneve v času od aprila do konca oktobra. Vabljeni!

Darko SMREKAR

OZVVS GROSUPLJE SVEČANO ODKRITJE SPOMINSKE PLOŠČE NA PODRŽAJEVI DOMAČIJI V MEDVEDICI

Petindvajset let je minilo od tistih prelomnih dni, ko smo se odločili stopiti na lastno pot. Odločitev je bilo sprejeti relativno lahko, saj je za njo stala volja velike večine prebivalcev Slove-

nije. Toda njena uresničitvev pa je bila zgodba zase. Zanj je bilo žal treba seči tudi po orožju.

Tega orožja pa seveda vsaj pred začetkom osamosvojitvene vojne ni bilo dovolj. Še posebej, ker je takratna jugoslovanska oblast ukazala razorožiti TO Slovenije. Toda namera jim ni uspela v celoti. Precejšen del orožja in streliva je bil shranjen na skritih lokacijah, t. i. tajnih skladiščih orožja. Eno takšnih skladišč je bilo tudi na domačiji Podržajevih v Medvedici. Družina Podržaj se je zaradi tega, ker je sprejela v hrambo orožje za potrebe

Teritorialne obrambe in Manevrske strukture narodne zaščite, izpostavila veliki nevarnosti. Toda to jih ni odvrnilo od njihove odločitve, da tudi na ta način prispevajo svoj delež k slovenski osamosvojitvi.

Zato se je Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje odločilo, da v zahvalo družini Podržaj ter trajen spomin na tiste za slovenski narod tako pomembne dogodke na njihovi domačiji postavi spominsko obeležje.

Slovesno odkritje spominske plošče na Podržajevi hiši je bilo 15. oktobra letos. Začelo se je že v zgodnjih jutranjih urah, ko je po krajši uvodni slovesnosti izpred Osnovne šole Šentjurij na pot proti Medvedici, na Spominski pohod Viljema Podržaja, krenila dokaj velika skupina pohodnikov.

Svečanost se je začela s prihodom častne straže Slovenske vojske ter praporščakov s prapori številnih območnih združenj ZVVS in Policijskega veteranskega združenja SEVER. Vse

navzoče je najprej nagovoril predsednik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Mirko Zupančič, nato pa je o dogodkih izpred 25 let spregovoril takratni namestnik načelnika MSNZ za grosupeljsko območje Janez Skubic.

Župan občine Grosuplje dr. Peter Verlič, ki je bil tudi pokrovitelj svečanosti, je pozdravil navzoče ter v svojem nagovoru poudaril pomen dogodkov pred četrto stoletja.

Po končanih govorih je sledilo odkritje spominske plošče. Slovensko zastavo, s katero je bila prekrita, pa so v spomin na dogodek svečano izročili soprogi pokojnega Viljema Podržaja. V nadaljevanju je predstavnik Slovenske vojske izročil spominske znake pripadnikom vojne sestave 57. ObmŠTO Grosuplje.

Sledil je krajši kulturni program, v katerem so sodelovali oktet Samorastniki in recitatorke Osnovne šole Šentjurij.

Franci Zorko

VETERANI OZVVS GROSUPLJE NA 25. TRADICIONALNEM SPOMINSKEM POHODU V DOMŽALAH

Pohodniki Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje smo se tudi letos na povabilo OZVVS Domžale udeležili že petindvajsetega tradicionalnega spominskega pohoda po poteh vojne za Slovenijo. Na pot smo odšli v soboto, 24. septembra, in se v Domžalah v parku za Občino Domžale pridružili drugim pohodnikom z ljubljanskega območja.

Po uradnem protokolu in nagovoru predsednika Janeza Gregoriča smo se odpravili na dobrih 11 km dolg pohod. Pot nas je vodila prek Depale vasi in naprej do Trzina, kjer je bil junija

1991 hud spopad med našo Teritorialno obrambo in JLA, žal je bilo v tem spopadu tudi nekaj smrtnih žrtev.

Po daljšem nagovoru sodelujočih v tem spopadu smo se povzpeli na mengeški hrib Onger in naprej na Dobeno, kjer smo se okrepčali in odšli proti gradu Jablje in naprej na Mengeško polje ter po makadamski cesti proti Domžalam. Tu so nam prijazni gostitelji v gasilskem domu na Stobu postregli z okusnim kosilom, sledilo pa je prijetno tovariško srečanje z obujanjem spominov na leto 1991. Hvaležni smo domžalskim veteranom, ki so nam omogočili v njihovi družbi preživeti lep dan ter si nabrati energijo za delo vnaprej.

Hvala vam in drugo leto spet nasvidenje!

Jože Erjavec

OZVVS KOČEVJE POGOVORNI VEČER

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Kočevje je v Šeškovem domu v Kočevju organiziralo pogovorni večer na temo Dogodki v Republiki Sloveniji v pripravah na vojno in v vojni ter dogodki v 30. razvojni skupini v zgodnji fazi upora proti Jugoslovanski armadi. V pogovoru so sodelovali generalmajor Janez Slapar, podpredsednik ZVVS brigadir Marjan Grabnar, polkovnika Franc Carl in Cvetko Zorko, zaradi zdravstvenih težav pa sta se opravičila generalpolkovnik Albin Gutman in podpolkovnik Jože Polovič. S svojo prisotnostjo v dvorani so dali svoj pečat še poslanca v državnem zboru Janko Veber in Marjan Dolinšek, ki je obenem podpredsednik odbora za obrambo ter član Predsedstva ZVVS in predsednik PO Zasavje, predsednik ZVVS Ladislav Lipič, predsednik PO ZVVS Dolenjske Jože Ribič, predsednik PO ZVVS Ljubljana okolica in predsednik OZVVS Domžale Janez Gregorič, predsednik Zveze policijskih veteranskih društev SEVER dr. Tomaž Čas, predsednik Policijskega veteranskega društva SEVER Ljubljana Emerik Peterka, župan občine Kočevje dr. Vladimir Prebilič, veterani vojne za Slovenijo in delegacije sosednjih OZVVS ter udeleženci 1. postroja v Kočevski Reki.

V uvodnem nagovoru je vse prisotne pozdravil župan občine Kočevje dr. Vladimir Prebilič. Dotaknil se je pomena same vojne, ki je po ustanovni listini ZN prepovedana. Vojne naj se ne bi dogajale, razlogov je več. Ko pa se dotaknemo svoje vojne za samostojnost in neodvisnost Republike Slovenije, moramo omeniti dve značilnosti, na osnovi katerih je šlo za pravično in pravno utemeljeno vojno, kjer ni bilo kršeno mednarodno vojno in humanitarno pravo.

Uvod v pogovor je začel generalmajor Janez Slapar, ki je orisal dogodke ob svojem poklicnem nastopu službe v Teritorialni obrambi Slovenije leta 1971. V obdobju od ustanovitve TO leta 1968 pa do konca leta 1990 se je naredil velik korak na področju organiziranja TO kot vojske, kasneje od leta 1995 Slovenske vojske z uveljavitvijo Zakona o obrambi iz leta 1994. V TO so se uveljavile specifične rešitve iz izkušenj delovanja slovenskih partizanskih enot v času NOB. Opirali so se na lastne sile in zmogljivosti ozemlja. Prvi kadri so bili preverjeni borci iz vojne, nato pa so poveljniška mesta že prevzemali rezervni častniki iz šol za rezervne oficirje. Enote so bile oblikovane namensko – skladno s takratnimi nalogami. Enotam so poveljevali slovenski častniki v slovenskem jeziku. V TO so sami izvajali operativno načrtovanje. Poznavanje enot JLA je zelo koristilo pri pripravah na osamosvojitve. Glede na razmere in možnosti se je skušalo zagotoviti zelo kakovostno orožje in opremo, ki sta se hranili v različnih skladiščih, ponekod tudi v lastnih. Že takrat je bilo dobro sodelovanje z organi za notranje zadeve.

Z imenovanjem Generalnega štaba oboroženih sil JLA se je spremenilo tudi komuniciranje s TO, ki je prišla pod njihovo poveljevanje. Bilo je kar nekaj pripomb na našo organiziranost enot, zato so vse brigade, razen 27., bile že v njihovih vojnih načrtih. Temu je botroval tudi razpiti ukaz o premeščanju orožja v skladišča JLA, a so nekateri štabi obdržali orožje. Tako so že začeli potekati procesi in priprave na osamosvajanje. Začele so se tudi priprave na mirno primopredajo dolžnosti po sprejetju ustavnih amandmajev skupščine RS, kljub

nepriznavanju razrešitve generala Hočevarja in Ožbolta ter imenovanju Janeza Slaparja na novo dolžnost. Glede na okoliščine je stari RŠTO grmel v razpad, novi pa se je vzporedno na novo oblikoval in kadrovsko dopolnjeval z dodatnimi kadri. V času, ko so se zgodili dogodki v Pekrah, se je štab preselil na Prežihovo 4. Janez Slapar je omenil, da je bilo kar nekaj postrojev in da se ti naslavljajo kot prvi, zato je predlagal, naj se ob tem naslavlja ime enote in strukture, ki so v tistem času obstajale. S tem bi bilo veliko manj zapletov.

V nadaljevanju je brigadir Marjan Grabnar govoril o vaji Kobra. Z njo so želeli slovenskemu narodu pokazati, da je TO Slovenije vredna zaupanja slovenskega naroda. Po vaji so prejeli ukaz, da se v sodelovanju z 2. in 6. pokrajinskim štabom ter v sodelovanju s 30. razvojno skupino izvede mobilizacijsko taktična vaja Premik ,91 v času od 22. do 24. marca 1991. Cilj te vaje je bil predvsem prikaz delovanja enot izven domicilnega območja, to je delovanje na različnih delih Slovenije. Odpravile se niso samo občinske, temveč tudi pokrajinske meje. Začetek vaje je bila mobilizacija bataljona TO iz primorske brigade

na območju Vogrskega – Nove Gorice. Odziv je bil kar 90-odstoten. Po oblikovanju enote je sledil premik v smeri Vogrsko – Postojna – Bloke – Sodražica – Kočevje – Stari Log – Žužemberk – Mokronog – Šmarjeta. V tem času so izvedli tri taktične vaje. Na zaključnem postroju bataljona in drugih udeležencev vaje je vse pozdravil Ivan Oman kot član predsedstva z besedami: "ZDRAVO, VOJAKI SLOVENSKE VOJSKE!"

Polkovnik Franc Carl je bil komandant 27. brigade TO. Na pogovornem večeru pa je prvič po tolikih letih spregovoril tudi o sebi, o čemer ni govoril nikoli. JLA in TO sta imeli en sedež v Skupščini Slovenije v zboru združenega dela. Pred vsako sejo se je sklicala delegacija iz vseh garnizonov, kjer so določili osebo, ki bo zasedla sedež v skupščini. Ko se je pripravljala sprememba ustave, mu je bilo kot predsedniku te komisije iz korpusa iz Beograda in republiškega štaba ukazano, da mora sam nastopiti v skupščini in obrazložiti stališča Predsedstva Jugoslavije in Generalštaba. Na skupščini je povedal,

da ne more izraziti svojega osebnega stališča in da bo prebral stališče Predsedstva Jugoslavije. Po odhodu s seje je bil zaslišan za to dejanje in tako se je končalo njegovo delo v Republiškem štabu TO, postavljen je bil na stranski tir. V štabu ni imel podpore, ostal je sam, deležen je bil tudi prepovedi vstopa v pisarne drugih oficirjev. Prepovedano mu je bilo tudi sodelovanje z brigado (s strani generala Hočevarja) in zagroženo, da bo odpuščen. Edini človek, ki mu je stal ob strani in s katerim se je lahko pogovarjal, je bil Zdravko Krvina, pomočnik komandanta za politično delo. Velik pritisk armade na republiški štab in njegove delavce se je izvajal s prihodi novih oficirjev JLA, ki so želeli prevzeti vso komando nad republiškim štabom. Nato je bil 30. septembra 1990 upokojen. Zelo ga je prizadela dejavnost oficirjev, ki so se ga tudi na ulici izogibali. Po telefonu so mu večkrat grozili, zato ga je moral izklopiti. Tako se je končala njegova osebna odisejada, ki jo je na tem pogovoru prvič javno povedal.

Ob sprejemu dolžnosti komandanta zaščitne brigade je bil na to zelo ponosen. Večkrat se je vprašal, zakaj so izbrali ravno njega. Imel je že več dolžnosti, kot komandant brigade je takoj odšel v Svetli Potok in sodeloval pri usposabljanju enot. Pomešal se je med teritorialce – vojake – in jih poslušal. Ugotovil je, da se usposabljuje tako kot redni vojaki in ne kot vojaki, ki so že odslužili vojaški rok. Teritorialci so bili zato nezadovoljni. Sklenil je, da se mora usposabljanje spremeniti in se približati mentaliteti slovenskega vojaka. Začel je pripravljati nov načrt usposabljanja, začeni z oddelkom na čelu z desetarjem, vodom na čelu s komandirjem voda in tako naprej. Vse skupaj je temeljilo na usposabljanju in urjenju z orožjem in opremo, ki jo vojak ima. Imel je pomoč Marjana Vidmarja, ki ga je podprl, saj sta bila prijatelja od osnovne šole do akademije. Ko je svoj načrt predstavil nadrejenim, so mu ga ti zavrnili kot neprimernega, zato je ideja za nekaj časa zamrla. Ko je prišlo nekaj sodelavcev v brigado, so to idejo podprli in sprejeli – med njimi je bil polkovnik Cvetko Zorko – in nadaljeval je uresničevanje te zamisli. Na zagovor ga je v svojo pisarno poklical tudi general Drago Ožbolt. Na mizi je bila mapa s papirji, ki jih je prelistaval in na koncu zaprl. Spila sta kozarec vina in tako se je "končala njuna bitka". Spominja se, da je bil Drago Ožbolt, kot njegov prvi nadrejeni, do njega zelo korekten in mu ni povzročal težav.

V nadaljevanju je polkovnik Cvetko Zorko dopolnil polkovnika Franca Carla in povedal, da so Carla po odhodu iz skupščine v predverju čakali novinarji in ga začeli napadati, zasliševati in zmerjati, kdo ga plačuje. Prepovedan mu je bil dostop do 30. razvojne skupine in tako je moral sam voditi delo. Ljubljansko vodstvo je zahtevalo, da se skliče konferenca, na kateri naj se polkovnik Franc Carl obsodi za njegova dejanja in se zahteva njegova izključitev iz brigade. Na njihovo zahtevo pa podpolkovnik Jože Polovič ni pristal. Franca Carla je nato v skupščini zamenjal Aksentijević.

Dogodki, ki jih je omenjal polkovnik Carl, so se dogajali pred njegovim prihodom v brigado. Njuno prvo srečanje je bilo na vaji v Preserjah in sprejel je povabilo, da se oglasi pri njem pod Krimom. Sprejel je njegov načrt usposabljanja in ga prenesel na svoje podrejene in tako so ga skupaj izvajali v celoti. Težko je bilo prepričati tudi načelnika, saj so se vsi bali smernic iz Beograda. Zamisel polkovnika Carla je bila res revolucionarna: povsem po meri slovenskega teritorialca. Politika ni več sodila v usposabljanje slovenskega voja-

ka, tudi teoretično ne. Njegov prispevek je bila tudi ideja, da se vsak teritorialec usposobi v vseh veččinah bojevanja, saj so bili posebna enota. Uvajanje je bilo postopno. Preverjanja so se uvedla po vsakem večjem usposabljanju. Po novem programu naj bi se v celoti začel usposabljeni 3. bataljon. Z novim programom se je najprej seznanilo poveljstvo bataljona. Vsi so ga sprejeli z zadovoljstvom. Začeli, so teoretične priprave in razdelili opomnike za delo doma, kjer so se lahko pripravili na to usposabljanje. Na tem srečanju je bil dan poudarek na vlogi brigade po volitvah. Varovala naj bi družbeno politično vodstvo, ki bo izvoljeno. Na koncu srečanja je prišel načelnik štaba, podpolkovnik Jože Polovič in dejal, da je spopad z JLA skoraj neizbežen.

Na zaslišanju pri Hočevarju in Ožboltu je bil poleg Carla tudi Polovič. Ker se jim je uprl, je bil premeščen v zaledno službo, kjer naj bi se "naučil", kaj sme in česa ne. Ker ni prejel nikakršne odločbe, se je vrnil v brigado in nadaljeval novo usposabljanje. Na novo usposabljanje so kot opazovalci prišli sodelavci generala Hočevarja. Z nikomer se niso pogovarjali, samo opazovali so. Omenil je tudi dogodek, kako so prišli v Primože vojaki s kamionom iz Ribnice, potrgali vse alarmne naprave in iz bunkerja odtujili dokumentacijo. Narejena je bila velika škoda. Glavni dogodek je bil zvečer na postroju enote, kjer je poveljnik bataljona, rezervist Ivan Okrajšek, dejal, da se bo ta enota borila z vsemi sredstvi za demokratične spremembe in za demokratično izvoljeno politično vodstvo. To je bila dolga pot od Carlove ideje do usposobljene enote za boj.

Polkovnik Carl je dopolnil Zorka, da so v Beogradu točno vedeli za vsako orožje in naboj, pa so kljub temu večkrat zahtevali popise. Takoj mu je bilo jasno, kaj se pripravlja. Še bolj jasno mu je bilo, ko je bil v Zagreb klican general Ožbolt. Na RŠTO so dobili nalogo, da po občinah poberejo vojne načrte. Opisal je tudi dogodek, kako je prišel v občino Kočevje, kjer se je srečal s takratnim sekretarjem za ljudsko obrambo Krkovičem in nato še z dr. Mihaelom Petrovičem. Kočevje je bila prva občina, ki je obelodanila odvzem orožja.

Polkovnik Cvetko Zorko je pojasnil, kako so morali na ustreznih obrazcih poročati o količini orožja in nabojih ter o oceni stopnje varovanja skladišč, kjer se je to orožje čuvalo. Tako je bil izdan ukaz, da se mora vse orožje oddati na čuvanje v bolj varovana skladišča JLA. Nekateri občinski štabi tega ukaza niso izpeljali. Edino orožje, ki je bilo dobro varovano, je bilo orožje 27. zaščitne brigade, saj je bilo uskladiščeno v Gotenici, ki so jo v tistem času že varovali policisti. Republiška strateška rezerva, v kateri je bilo tudi orožje milice, je bila v skladišču v Borovcu. Tu pa je bil izdan ukaz, da se mora to orožje odpeljati v vojašnico v Ribnico. Opisal je prerekanja direktorja Snežnika Maksa Šteblaja in generala Draga Ožbolta, ki sta bila osebna prijatelja. Ravno to prijateljstvo pa je pripomoglo, da se je orožje prepeljalo v skladišča Gotenice. Kasneje se je to orožje v času projekta MSNZ delilo štabom po Sloveniji. Nekaj besed je namenil tudi postroju 3. bataljona v Kočevski Reki, katerega poveljnik je bil. Za postroj ni bil izdan ukaz, vsak je imel svojo vlogo, vsi so prišli prostovoljno, saj je bil ta dan normalen delovni dan.

Pred zaključkom pogovornega večera je prosil za besedo še predsednik ZVVS Ladislav Lipič. Povedal je, da smo lahko veterani ponosni na to našo vojno, ki nam je bila vsiljena in je bila z naše strani pravična. Ni bilo vojnih zločinov, posiljevanj, maščevanja nad

premaganci, prisoten je bil tudi humanitarni vidik v postopkih z ranjenimi in mrtvimi pripadniki TO, milice, pripadniki JLA in drugimi. Vse premalo to poudarjamo, tega dejstva bi se morala zavedati tudi slovenska politika. Navezal se je tudi na dosedanje izkušnje s posvetov, ki jih organizira ZVVS po Sloveniji. Prvi je bil na Dolenjskem, nato na Gorenjskem pa v Pomurju in v Južnoprimorski ter Severnoprimorski pokrajini. Pokazale so se ugotovitve, ki jih prej nismo dovolj poznali. Tudi pri sami organizaciji večera se je ugotovilo, da je treba na take pogovore vabiti tudi pripadnike takratne milice in drugih struktur, ki so takrat delovale. Tedanja povezljivost je bila edinstvena in je odločilno vplivala na sam potek dogodkov. Razčistile so se nekatere zadeve, ki so bile predstavljene na drugačen način. Ugotovilo se je, da so razlike po pokrajinah, vsi pa smo prišli do končnega cilja. Retuširanje zgodovine in napačno prikazovanje dogodkov ne koristi nikomur ali pa samo posameznikom, najmanj pa nam veteranom.

Za besedo je zaprosil še predsednik Zveze policijskih veteranskih društev SEVER dr. Tomaž Čas. Zahvalil se je organizatorju in vsem uvodničarjem pa tudi predsedniku ZVVS za povabilo. Zaprotil je, naj se jih povabi še tudi na druga podobna srečanja. Spoznal in slišal je marsikatero novost. Tudi v njihovih vrstah se je marsikaj dogajalo, zato bi radi tudi sami dodali kamenček v mozaik prave slike.

*Povzetek pripravil Anton Vovko, predsednik OZVVS Kočevje
Posnetka: arhiv Revije Obramba - Marjan Garbajs*

OZVVS KRASA IN BRKINOV NEKOČ GRANIČARSKA STEZA, DANES POHODNIŠKA POT

Društvo Komenski Kras 91 deluje, kot je že iz njegovega imena razvidno, na območju Komenskega Krasa. V svojih vrstah združujemo domačine: Kraševce, ki so aktivno ali kako drugače sodelovali ali pomagali pri osamosvojitvenih procesih na območju Komenskega Krasa. Zametki društva segajo v leto 1991. Ob prevzemu zadnje stražarnice in odhodu zadnjega vojaka JLA z območja Komenskega Krasa so pripadniki milice in TO dali obljubo, da v spomin na ta dogodek vsako leto priredijo družabno srečanje. In tako je bilo vse od leta 1991 naprej. Inicijativni odbor je vsako leto organiziral družabno srečanje. Skupaj z ZVVS pa so organizirali tudi več prireditev, predstavitev vojaške opreme in oborožitve, leta 1998 pa skupaj postavili spominsko obeležje v spomin na dogodek iz leta 1991 na nekdanjem mejnem prehodu Klariči. Iz iniciativnega odbora je bilo leta 2013 ustanovljeno društvo Komenski Kras 91.

Da ne bi pozabili zgodovine, smo se v društvu odločili, da začnemo zbiranje dokumentarnega gradiva in fotografij iz obdobja osamosvojitve z območja Komenskega Krasa. Novembra 2014 smo tako pod skrbnim očesom knjižničarke Knjižnice Komen organizirali razstavo zbranega gradiva. Razstava je bila pri domačinih lepo sprejeta. Istega leta pa smo začeli čistiti in urejati nekdanjo graničarsko stezo, ki poteka od stražarnice Veliki Dol do stražarnice Klariči. Stezo v dolžini skoraj 20 km smo očistili, uredili ter jo opremili z usmerjevalno-obvestilnimi tablamami. Celotna steza je tudi markirana z rumeno-belo markacijo. Steza je bila na posameznih delih neprehodna in zaraščena, tako da smo opravili več kot 450 delovnih ur prostovoljnega dela. Poteka po obronkih hribov, ki ločujejo Tržaški Kras od Komenskega Krasa. Za pohodnike so takšne tematske poti zelo zanimive, saj nas popeljejo po trasah nekdanjih državnih meja. Hoja po nekdanji mejni črti je danes prava poslastica za vse ljubitelje zgodovine. Še posebno pa so aktualne poti, ki nas popeljejo po za nas krivični meji med Slovenijo in Italijo. Del steze poteka ob ostankih vojne dediščine iz 1. svetovne vojne. Tako nas ob stezi spremljajo strelski jarki, kaverne in ostanki betonskih topniških bunkerjev. Na delu, kjer poteka del graničarske steze, je bila v času 1. svetovne vojne zadnja obrambna linija avstroogrške vojske, ki je varovala Trst.

Prvi testni pohod smo za člane domoljubnih zvez in društev izvedli že leta 2015. Letos pa smo v sodelovanju s SV organizirali in izpeljali pohod za pripadnike SV z Vrhniko v sodelovanju z Občinskim združenjem ZB za vrednote NOB Komen pa tudi s pripadniki 430. MOD iz Ankarana. Pohod je bil organiziran v spomin na delovanje Mornariškega obveščevalnega centra IX. korpusa NOVJ, ki je deloval v kraški vasi Škofi.

V sodelovanju z OZVVS Krasa in Brkinov smo v letu 2016 uredili spominsko obeležje na mejnem prehodu Klariči, saj je bilo razbito in ukradeno. Člani društva pa delujemo tudi humanitarno. Za nekdanjega pripadnika II. čete 611. odreda za posebne namene, ki zaradi hude bolezni živi v težkih razmerah, smo

izvedli dve delovni akciji. Poskrbeli smo, da mu je bilo tudi pozimi toplo.

Vse ljubitelje pohodov in vojaške dediščine vabimo na Komenski Kras, kjer vas bomo z veseljem popeljali po graničarski stezi ter vam razkazali tudi druge lepote Komenskega Krasa.

Društvo Komenski Kras

Vstopna točka na graničarsko stezo pri nekdanji stražarnici Gorjansko

Obnovitvena dela in urejanje spominskega obeležja Komenski Kras 91 na mejnem prehodu Klariči

Zaključek pohoda pripadnikov 430. MOD iz Ankarana pri spominski plošči iz 2. svetovne vojne v Škofih

PREDNOVOLETNO SREČANJE VETERANOV IN ČASTNIKOV KRASA IN BRKINOV

Kobjeglava, vas na Komenskem Krasu, je bila letos že četrty prizorišče prednovoletnega druženja članov veteranskih organizacij in slovenskih častnikov: OZVVS Krasa in Brkinov Sežana, Združenja SEVER – območni odbor Kras in Brkini ter OZŠC Sežana.

Prednovoletno druženje vseh treh domoljubnih organizacij z območja Krasa in Brkinov se je zadnjih 10 let selilo po celotnem območju kraških občin, zadnja štiri leta pa se druženje organizira v dvorani zadružnega doma v Kobjeglavi. Da se srečanje organizira v Kobjeglavi, gre zasluga vaščanom in pa županu občine Komen. Dvorana zadružnega doma je ena največjih na območju Krasa in lahko sprejme vse, ki se srečanja udeležijo. Vse prisotne je pozdravil tudi župan občine Komen, mag. Marko Bandelli, ter jim zaželel prijetno počutje med nadaljnjim druženjem. Letošnjega srečanja se je udeležilo več kot 200 članov vseh treh domoljubnih organizacij.

Predsedniki so vsem prisotnim izrekli dobrodošlico in jih na kratko seznanili z aktualnimi novostmi in dejavnostmi, ki se ob zaključku leta izvajajo. Za dobro razpoloženje in ples pa so se potrudili člani domačega ansambla N'eks.

*Besedilo in fotografija
Franko Zadnik*

OZVVS MURSKA SOBOTA VOJAŠKA STROKOVNA EKSKURZIJA VETERANOV

V nedeljo, 18. 9. 2016, smo se člani Območnega združenja Veterani vojne za Slovenijo Murska Sobota v zgodnjih jutranjih urah odpravili na vojaško strokovno ekskurzijo v Park vojaške zgodovine v Pivki.

Po prihodu v Pivko smo si najprej ogledali ekomuzej in presihajoča jezera, nato pa smo se udeležili zaključka festivala vojaške zgodovine, ki je potekal v Parku vojaške zgodovine in na bližnjem poligonu.

Dopoldne smo imeli vojaško strokovno vodenje po halah, kjer smo si ogledali zgodovino osamosvojitvene vojne, pehotno orožje, oklepna vozila, letala, helikopterje, na koncu smo si v skupinah po deset ogledali še notranost podmornice zeta-34. Po dobrem vojaškem kosilu, ki so nam pripravili v njihovi Kantini, smo se odpravili na poligone, kjer smo si najprej ogledali vojaške tabore različnih vojska ("Rimljani", "partizani", "Nemci", "Američani" in "Avstroogrci"). Potem sta na osrednjem poligonu sledila taktični prikaz pripadnikov Policije in Slovenske vojske (helikopter bell) in prikaz delovanja tankov iz časa druge svetovne vojne. Po nevihti, ki nas je zajela, smo se umaknili v predavalnico v muzeju, kjer so nas pričakali veterani iz Postojne (predsednik Danilo Korče) in nam predstavili svoje delovanje.

Udeleženci

V poznih popoldanskih urah smo se odpravili proti domu. Odziv na ekskurzijo je bil zelo dober, saj nas je bilo kar 80 in smo potovali z dvema avtobusoma. Tako smo tudi s to ekskurzijo obeležili 25-letnico vojne za Slovenijo.

Sekretar Janez Kološa

OZVVS SEŽANA SLAVNOSTNO ODPRLI NOVE PROSTORE

OZVVS Sežana, ki ga vodi upokojeni major Dejan Stančič, in OZVVS Krasa in Brkinov Sežana s predsednikom Mitjo Miklavcem se lahko pohvalita z novo delovno zmago. Na slovesnosti 25. marca so ob prisotnosti ministrice za obrambo Andreje Katič predali v uporabo nove prostore na Kosovelovi ulici 3 v neposredni bližini policijske postaje in sodišča.

Objekt, ki je bil nekaj časa prazen in kjer je nekoč deloval sodnik za prekrške v Sežani, so člani obeh združenj s prostovoljnimi delom obnovili in ga preuredili v funkcionalne in uporabne prostore. Ob pisarniških prostorih urejajo tudi logistične prostore. Med številnimi zbranimi gosti sta bila tudi predsednik ZSČ Alojz Šteiner in predsednik ZVVS Ladislav Lipič. Slavnostno besedo je imela obrambna ministrica Andreja Katič, ki si je že v dopoldanskem času ogledala Izobraževalni center za zaščito in reševanje in Zavod za gasilsko in reševalno službo ter se srečala z vsemi štirimi župani kraških občin. Ministrica Katičeva je poudarila, da bo objekt našel novo vsebino tako za veteranske kot domoljubne ter humanitarne organizacije ter da so Kraševci v svoji zgodovini že pokazali upornost, vztrajnost, zagnanost in požrtvovalnost in prav te vrednote dajejo Slovenijo na zemljevid pokončnih narodov.

Kraševci so ministrici za obrambo izročili spominek iz kraškega marmorja, izdelek podjetja Marmor iz Sežane. Tudi dve prekrasni umetniški skulpturi, ki prikazujeta znak Zveze slovenskih častnikov in Zveze veteranov vojne za Slovenijo ter krasita vhod v novo odprto objekt v Sežani, je doniralo podjetje Marmor, ki na Krasu deluje že več kot 70 let.

Slavnostni govornik generalmajor Ladislav Lipič

POVEJMO NA GLAS RESNICO, DA IMA TUDI DEMOKRACIJA SVOJE MEJE

V spomin na 28. avgust 1941, ko je v gozdove med Trebižani in Selom na Vrheh prišla Dolganova četa kot prva partizanska enota na Primorskem, Občina Sežana in Združenje borcev za vrednote NOB Sežana prirejata na Ocinci vsakoletno tradicionalno srečanje. Tako je bilo tudi letos, ko so sežanski občinski praznik, 28. avgust, ki ga praznujemo prav v spomin na te dogodke in začetek oboroženega upora proti okupatorju, ko so v goste povabili predsednika Zveze veteranov vojne za Slovenijo generalmajorja Ladislava Lipiča, ki se je ozrl v polpreteklo zgodovino in današnji čas.

"Da smo se danes zbrali tu, na Ocinci pri Štjaku, je več razlogov. Glavni je ta, da se spomnimo prihoda prve partizanske čete na Kras ter tistega časa, ko je v osrčju Evrope majhen slovenski narod zmogel pogum upreti se takrat najmočnejši vojaški sili, ki je želela uničiti slovenski narod. Druga dva razloga sta 75-letnica ustanovitve OF slovenskega naroda in 25-letnica naše samostojnosti. Zavedajmo se številnih bolečih spominov, spoštujmo pravico vsakega do teh spominov in se zavedajmo, da vsi ti spomini terjajo pieteto. Prav to pa ne pomeni, da lahko potvarjamo zgodovino in dogodke, to tudi ne pomeni, da smemo izenačevati izdajo lastnega naroda z bojem za svobodo! Ne dovolimo prenašati preprirov, povezanih z 2. svetovno vojno in bojem partizanskih borcev za svobodo ter v zvezi z našo osamosvojitveno vojno. Oba ta veličastna dogodka v zgodovini slovenskega naroda imata svoj sijaj pa tudi madeže, vendar sta dosežena cilja – svoboda in uničenje fašizma in nacizma – ter dosežena samostojnost naše države na začetku 90. let minulega stoletja – dosežka, ki nas uvrščata med ponosne in zmagovite narode," se je v preteklost zazrl Ladislav Lipič.

O aktualnem političnem položaju pa je Lipič dejal, da je treba spregovoriti odkrito, vendar z zavedanjem, da želimo naprej, da želimo odpraviti pomanjkljivosti in zablode, vendar tudi jasno povedati, da tega ljudje, ki so nas pripeljali v takšen položaj, ne morejo uresničiti in je prišel čas za njihovo politično upokojitvev. Potegnili so enačaj med resnico in lažjo, med krivico in pravico in besedo.

Zato povejmo na glas in po pravici, da ima tudi demokracija svoje meje. In tudi pravica do svobodnega govora ni neomejena, temveč je omejena s pravicami drugih ljudi. In ponavljamo resnico večkrat na dan, če je treba, saj jo bomo le tako ohranili in preprečili manipulatorjem zavajanje slovenskega naroda!

Zbrane sta pozdravila še podpredsednik Zveze združenj antifašistov in borcev NOB v kantonu Sarajevo in član upravnega odbora Zveze združenj antifašistov in borcev NOB Bosne in Hercegovine Ibrahim Durma in podpredsednica Zveze koroških partizanov iz Avstrije Mojca Koletnik.

Besedilo in fotografija: Olga Knez

OZVVS SLOVENSKE KONJICE VETERANI Z OSNOVNOŠOLCI V KADETNICI

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Slovenske Konjice je ob 25. obletnici osamosvojitve in vojne za Slovenijo konec lanskega šolskega leta povabilo skupine učencev višjih razredov in njihove spremljevalce iz osnovnih šol občin Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče na ogled Vojaškega muzeja Slovenske vojske v Kadetnico Maribor z namenom, da jim približa takratna dogajanja. Poln avtobus učencev iz Vitanja, Slovenskih Konjic in Loč se je zjutraj odpravil v

Kadetnico Maribor, kjer sta jih prijazno sprejela kustosinja in kustos Vojaškega muzeja SV in jih v dveh skupinah popeljala na ogled. Po uvodni predstavitvi občudovanja vredne stavbe in njene zgodovine so si ogledali najprej razstavo iz osamosvojitvene vojne leta 1991. Med razstavnimi predmeti sta poleg drugih tudi bojni prapor 85. območnega poveljstva Teritorialne obrambe Slovenske Konjice in puška, pri razvoju katere so poleg Gorenja sodelovali tudi v Uniorju iz Zreč. Nato so si ogledali zbirko strelnega orožja – od zelo starega do najnovejšega. To je bilo zanimivo predvsem za fante pa tudi nekatera dekleta niso zaostajala. Ob koncu so si nekateri ogledali še nekaj oklepni vozil na dvorišču sosednje vojašnice, drugi pa prisluhnili podrobnejši predstavitvi stavbe Kadetnice.

Ivan Pavlič

OZVVS SPODNJE SAVINJSKE DOLINE NEUSAHLJIV SPOMIN NA ZGODOVINSKO BITKO NA ČRETI

V soboto, 1. oktobra, se je na Čreti (Dobrovlje) zbralo skoraj tisoč udeležencev iz Spodnje in Zgornje Savinjske doline v počastitev spomina na prvo frontalno bitko 1. štajerskega bataljona, ki je in ostaja prava svetinja upora proti okupatorju in poguma maloštevilnih partizanov, ki so se zoperstavili nekajkrat močnejšemu sovražniku in iz tega boja izšli kot zmagovalci.

Del udeležencev OZVVS Spodnje Savinjske doline s predsednikom in nekdanjim poveljnikom 81. območnega štaba TO Žalec Adijem Vidmajerjem

Spominsko slovesnost, s katero letos obeležujemo tudi 75-letnico takratnih dogodkov, so organizirali: Območno združenje borcev za vrednote NOB Žalec in Mozirje, Društvo izgnancev Slovenije – Občinski odbor Žalec, Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Spodnje Savinjske doline, Veteransko društvo SEVER – odbor Žalec in Društvo generala Maistra Žalec. Slovesnosti je tudi tokrat dala poseben pečat partizanska skupina KD Triglav Ajdovščina, ki je na nek način tudi simbolizirala neenak, a zmagovit boj 1. štajerskega bataljona in njihovega komandanta Franca Rozmana - Staneta.

Nadvse zanimivemu govoru dr. Toneta Kregarja, direktorja Muzeja novejših zgodovine v Celju, ki je osvetlil takratni čas skozi strokovne oči zgodovinarja, je sledil bogat kulturni program, v katerem so se prepletale pesmi Mešanega pevskega zbora Tabor pod vodstvom Karla Leskovca in recitacije Jožice Ocvirk.

OSREDNJA PROSLAVA OB 25-LETNICI DRŽAVNOSTI

Na slovesnosti, ki jo je povezovala Lidija Koceli, je udeležence že v avli dvorane pozdravil s svojim igranjem pihalni orkester Godba Zabukovica, kmalu zatem pa je zadonela slovenska himna iz grla velike mojstrice petja Mance Izmajlove. Udeležence je nato nagovorila in pozdravila moderatorka slovesnosti, za njo pa župan občine Žalec Janko Kos, ki je po pozdravu v svojem govoru spomnil na pomen tokratne slovesnosti in čas izpred 25

leti ter ljudi, ki so v savinjskem okolju dali pomemben kamenček v mozaik takratne osamosvojitve. Izrazil pa je tudi obžalovanje in skrb, da tudi ti dogodki izpred četrtr stoletja delijo Slovence, tako kot zgodovina NOB, žalostno pa je tudi, da nekateri želijo zasluge za to pripisati le sebi in tudi potvarjati zgodovino.

Še bistveno konkretnější glede tega je bil slavnostni govornik, predsednik Zveze policijskih veteranskih društev SEVER dr. Tomaž Čas, ki je po pozdravu dejal, da je zelo počaščen, da lahko govori na tej osrednji proslavi v občini Žalec, ki je bila ena izmed 16 občin, ki ni spoštovala ukaza in ni oddala orožja v skladišča JLA in se s tem ne hvali. »Samoooklicani general iz Kočevja, ki je bil načelnik upravnega organa za obrambne zadeve, pa je orožje oddal in si sedaj pripisuje vse zasluge, zaradi katerih orožja niste dali. Celo svojemu sinu, ki je bil takrat star 12 let, je uredil, da ima status vojnega veterana ...« je med drugim poudaril Tomaž Čas in bil v nadaljevanju kritičen tudi do poveščevanja nekaterih akcij (kot je zavzetje skladišča v Borovnici), medtem ko so mnoge druge, vključno z Zaloško Gorico, Holmcem, Trzinom, Medvedjekom, Šentiljem, Gornjo Radgono ..., očitno manj vredne, kar je skrajno neodgovorno in krivično do vseh drugih akcij ter ravnanj TO in milice v tistem obdobju ... Po končanem uradnem delu je sledil izjemen kulturni dogodek, nastopala je izjemna umetnica Manca Izmajlova z možem Benjaminom in izvrstnim spremljajočim triom, ki so občinstvo popeljali do gromkih in stoječih ovacij. Slovenske pesmi, ki so del širšega repertoarja projekta Mance Izmajlove Pesmi mojih krajev, ki je potem kot celota zaživel letos septembra na koncertu v ljubljanskih Križankah, so bile svojstven poklon osamosvojitvenemu prazniku in nepozaben dogodek ob prazniku države sredi hmeljar-ske metropole.

Slavnostni govornik dr. Tomaž Čas

TRADICIONALNO SREČANJE NA MRZLICI

Tudi letos je bila Mrzlica na pragu koledarske jeseni v znamenju tradicionalnega srečanja Savinjanov in Zasavcev ter Laščanov. Med vsakoletnimi udeleženci so v precejšnji meri tudi veterani ZVVS in Policijskega veteranskega združenja SEVER. Organizacijo vsako leto prevzame druga občina. Letos je bila to občina Hrastnik, ki je tudi poskrbela za kulturni program in vse spremljajoče. Za svečano vzdušje je tokrat poskrbela Rudarska godba Hrastnik, ki je igrala pred uradnim začetkom in po njem. Zbrane je tokrat najprej nagovoril Lju-

Dom na Mrzlici z vsemi sedmimi zastavami občin med igranjem Rudarske godbe Hrastnik

bomir Zalezina – vodja oddelka za družbene dejavnosti in gospodarstvo v občini Hrastnik. Udeležencem je zatem spregovorila slavnostna govornica, poslanka v državnem zboru, Vojka Šergan.

D. Naraglav

SREČANJE VETERANSKIH DRUŽIN V PREBOLDU

V občini Prebold je 25. novembra zvečer potekalo tradicionalno srečanje družin, ki so v času osamosvajanja Slovenije skrivoma hranile orožje Teritorialne obrambe, ki ga je hotela v svoja skladišča odpeljati Jugoslovanska armada. V zahvalo za to dejanje in hrabrost so bila tem družinam ob desetletnici podeljena posebna priznanja Zveze veteranov vojne za Slovenijo slovenska družina. Ob 15- oziroma 20-letnici (veterani društva SEVER) teh dogodkov pa so bila na njihove domačije nameščena tudi spominska obeležja. Od podelitve priznanj slovenska družina poteka tudi srečanje teh družin, ki ga organizira Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Spodnje Savinjske doline, že šest let pa sodeluje tudi Veteransko policijsko društvo SEVER – odbor Žalec z družinami, ki so hranile njihovo orožje. Tako kot običajno je bilo tudi tokratno srečanje polepšano s kulturnim programom, ki so ga za to priložnost pripravili učenci OŠ Prebold z učiteljico Ireno Artelj, ki je bila hkrati tudi moderatorica prireditve, ter ravnateljem Otom Račičem, ki je skrbel za tehnični del uradnega dela srečanja. Kot gostitelj je udeležence najprej pozdravil župan Vinko Debelak in ob tem poudaril pomen tokratnih srečanj, hkrati pa tudi spomnil na osamosvojitve, h kateri so veliko prispevale tudi vse družine, ki so vzele pod svojo streho orožje, da ne bi prešlo v last JLA.

SPOMINSKA SLOVESNOST NA ZALOŠKI GORICI

OZVVS Spodnje Savinjske doline je letos pred vojaškim skladiščem na Zaloški Gorici organiziralo slovesnost ob odkritju spominske

plošče v spomin na veliki dogodek naše polpretekle zgodovine, na čas izpred 25 let, ko so enote 81. območnega štaba Teritorialne obrambe Žalec brez boja zavzele vojaško skladišče Jugoslovanske ljudske armade. Slavnostna govornika ob odkritju spominske plošče sta bila Ladislav Lipič, predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo, in Adi Vidmajer, predsednik OZVVS Spodnje Savinjske doline in takratni poveljnik 81. območnega štaba TO Žalec. Adi Vidmajer je v svojem govoru podrobneje opisal dogajanje ob zavzemanju tega

Po ukazu komandanta Republiškega štaba TO Slovenije je Pokrajinski štab TO Celje izdal 15. maja 1990 ukaz, da je treba do 19. maja do 23. ure oddati vse orožje, strelivo in druga eksplozivna sredstva TO, ki so izven objektov JLA, na hranjenje v objekte JLA – skladišče Bukovžlak. Temu ukazu so se v štabu 81. območja TO v Žalcu odločno uprli in skupaj s Svetom za ljudsko obrambo in družbeno samozashčito občine Žalec, ki ga je vodil (že pokojni) Ludvik Semprimožnik, sklicali izredno sejo, na kateri so sklenili, da orožje ostaja na dosedanjih lokacijah in ga po potrebi dodatno zavarujejo ... Glavni del naloge je bil opravljen v noči s 26. na 27. november 1990, ko je bilo po šestih domačijah severnega dela občine Žalec razseljeno približno 160 zabojev orožja s pripadajočim strelivom. Enako pa se je dogajalo tudi na južnem delu doline, na območju sedanje občine Prebold, zlasti v Mariji Reki, kjer je bil del orožja skrit tudi v planinskem domu.

objekta, ki je nadvse pozitivno vplival na moralo in samozavest pripadnikov TO ter nadaljnji razvoj dogodkov, vključno z zavzetjem vojašnice JLA v Celju. Ladislav Lipič je na kratko orisal takratni čas slovenskega osamosvajanja in izrekel čestitke spodnjiesavinjskim veteranom za njihovo prizadevno delo ohranjanja spomina, katerega rezultat je med drugim tudi to spominsko obeležje.

Pripravil: Darko Naraglav

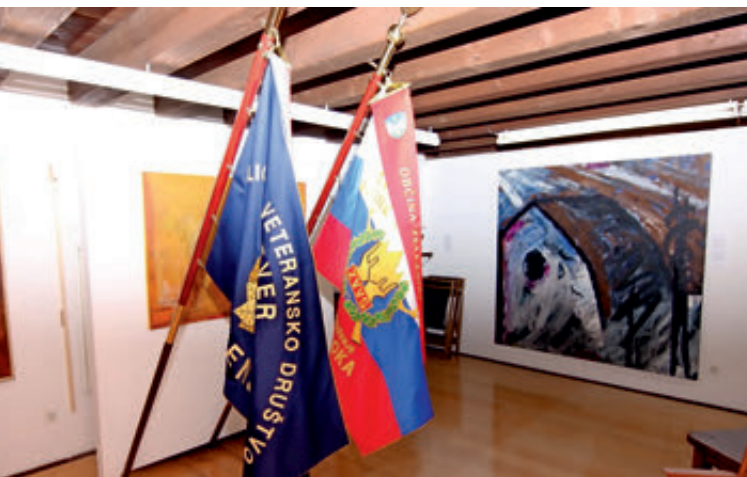
Oba slavnostna govornika po odkritju spominske plošče, ki jo je »blagoslovil« dež.

OZVVS ŠKOFJA LOKA ZBOR IN SREČANJE ŠKOFJELOŠKIH VETERANOV

Zbor veteranov OZVVS Škofja Loka je bil 16. marca 2016 v prostorih Galerije Franca Miheliča (Kašča) na Spodnjem trgu v Škofji Loki. Na začetku smo razvili veteranski prapor, v delovnem delu zbora pa prebrali in sprejeli poročila za leto 2015 in izvolili organe ZVVS. Obravnavali in sprejeli smo še Pravila OZVVS Škofja Loka in sprejeli delovni načrt za leto 2016. Člani OZVVS Škofja Loka smo potem imeli 7. 5. 2016 še redno letno srečanje. Dobili smo se

v Žireh, kjer smo si ogledali tamkajšnji muzej (poleg čevljarke zbirke smo videli tudi gradivo in kratek film o rapalski meji, ki je potekala po obronkih Žirov), pot pa potem nadaljevali do utrdbe Rupnikove linije v Žirovskem Vrhu in se vrnili nazaj v Žiri, kjer smo ob kosilu nadaljevali srečanje. Letošnji osrednji dogodek je bila priprava razstave Škofja Loka in Ločani v osamosvojitveni vojni junija 1991, ki sta jo pripravila sodelavka Loškega muzeja Biljana Ristič in Aleksander Igljčar iz Muzejskega društva Škofja Loka. Razstavo smo veterani OZVVS Škofja Loka ob obletnici osamosvojitve "podarili" našim občanom.

Matjaž Oblak

OZVVS ŠOŠTANJ TO ŽOHAR 2016

Veterani OZVVS Šoštanj ter pripadniki 20. pehotnega polka na tretjem spominskem pohodu po obeležjih iz leta 90/91 na območju občine Šoštanj. V torek, 28. 6., smo veterani OZVVS Šoštanj organizirali 3. tradicionalni Prislantov pohod po obeležjih iz vojne za Slovenijo leta 90/91. Pohod ima spominski, družabni in rekreativni pomen. Namen je obiskati domačije, kjer se je v vojnem času hranilo in skrivalo orožje Teritorialne obrambe in kjer so se v tem obdobju dogodili pomembni dogodki tistega odločilnega in prelomnega časa za novonastalo državo. Pohod je poimenovan po takratnem, žal že pokojnem, poveljniku 89. območnega štaba TO Jožetu Ervinu Prislantu. Poleg veteranov in veterank OZVVS Šoštanj se je na 12 km dolgo pot podalo tudi 20 pripadnikov 20. pehotnega polka SV. Zbirno mesto je bilo pri veteranskem obeležju v Kajuhovem parku v Šoštanju. Od tu nas je pot z avtomobili vodila do domačije Onat, od koder smo peš krenili proti najvišje ležeči kmetiji na Lomu, po domače Pri Ravsu. Tam sta nas pričakala prijazna domačina in nas pogostila z jedačo in pijačo. Pot nas je vodila do domačije Žlebnik, kjer je padel naš pesnik Karel Destovnik Kajuh, po obrobju Zavodnja do Kavčnikove domačije, kjer smo si lahko ogledali znamenitosti same domačije. Po ogledu in počitku smo pot nadaljevali proti cilju svojega pohoda, kmetiji Žohar v Zavodnju, kjer je bila osrednja proslava ob 25-letnici osamosvojitve ter dnevu državnosti.

28. junija 1991 sta pilot Jože Kalan in tehnik Bogomir Šuštar s helikopterjem gazelle z oznako TO-001 Velenje preletela iz Jugoslovanske armade na stran Teritorialne obrambe Republike Slovenije. Ta helikopter je sprva pristal na Golteh, nato so ga skrivali na Smrekovcu, na kmetiji Rezoničnik v Belih Vodah, od 16. julija do 13. novembra 1991 pa na kmetiji Žohar v Zavodnju. V počastitev tega dogodka vsako leto pripravi šoštanjsko združenje veteranov vojne za Slovenijo slovesnost, na kateri se zahvalijo domačinom in vsem drugim, ki so pripomogli k temu pogumnemu dejanju.

Leon Stropnik

DOMOLJUBNI IZLET ČLANOV OZVVS ŠOŠTANJ

OZVVS Šoštanj je tudi letos za svoje člane organiziralo potepanje po prelepi Sloveniji. Naš cilj je obiskati čim več slovenskih krajev, v katerih je vojna za Slovenijo v letu 1991 pustila poseben pečat, zato smo tokrat obiskali obmejno območje Ormoža z okolico.

V Prekijo smo se odpravili v soboto, 12. novembra 2016. V ne preveč spodbudnem vremenu se nas je 42 udeležencev z avtobusom odpravilo proti Ptuj in od tam naprej do svojega prvega cilja – Ormoža. Tu sta se nam pridružila dva člana OZVVS Ormož, ki sta nas gostoljubno vodila skozi kraje in zanimivosti. Opisala sta nam pestro in nevarno dogajanje med vojno za Slovenijo. Ker Ormož leži ob slovensko-hrvaški meji, so se v času vojne znašli na »prvi bojni črti« ter uspešno in iznajdljivo vojakom in oklepni enoti takratne JLA preprečili dostop na slovensko ozemlje.

V prostorih društva OZVVS Ormož nam je predsednik Miran Fišer podrobneje predstavil dogodke med vojno za Slovenijo ter delovanje društva. Pot nas je naprej vodila do gasilskega muzeja v Miklavžu pri Ormožu, po ogledu pa smo se odpravili na Gomilo pri Kogu, v obmejno naselje, kjer smo v čast udeležencem vojne ter v spomin na dogodke položili venec na spominsko obeležje.

Čeprav nas je do popoldneva spremljalo hladno, vetrovno in deževno vreme, smo se dobre volje in polni novih vtisov vračali proti domu. Z željo, da se naslednje leto zopet podamo na nov, zanimiv izlet po slovenskih krajih.

Alenka Slatnar

STRELSKO TEKMOVANJE

Šoštanjski veterani uspešno izvedli 4. strelsko tekmovanje za prehodni pokal Občine Šoštanj in OZVVS Šoštanj. Občina Šoštanj in Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Šoštanj sta v sodelovanju s Strelskim društvom Dolič v okviru počastitve dneva Zveze veteranov vojne za Slovenijo in 25. obletnice osamosvojitve Republike Slovenije v soboto, 18. junija 2016, organizirala 4. strelsko tekmovanje za pokal Občine Šoštanj in Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Šoštanj v streljanju z malokalibrsko puško odprtega merka na razdalji 70 m. Tekmovanje je potekalo na zelo lepo urejenem strelišču Strelskega društva Dolič v Gornjem Doliču v občini

Mislinja, ki ima vsa potrebna dovoljenja za streljanje z lovskim in športnim orožjem. Pokrovitelja 4. tekmovanja z malokalibrsko puško sta bila Občina Šoštanj in OZVVS Šoštanj, pokale in medalje za tekmovalce pa je prispevala pokroviteljica tekmovanja Občina Šoštanj.

Najboljši rezultat v skupni ekipni razvrstitvi je dosegla ekipa SDV Kamnik z 290 zadetimi krogi (Zdravko Vrankar, Renato Uranič in Pavle Serša), 2. mesto z 290 zadetimi krogi je osvojila domača ekipa OZVVS Šoštanj I (Robert Rutnik, Robert Borovnik in Franc Oštir), ki je dosegla isto število krogov, zato je o prvem mestu odločalo število desetk. Tretja je bila ekipa OZVVS Velenje (Viktor Slatinek, Martin Hudales in Milan Hrovat) z 287 krogi, četrta pa je bila ekipa OZVVS Grosuplje (Jože Gorjanc, Anton Francelj in Aleš Štefančič) z 281 krogi. V posamični razvrstitvi je bil najboljši strelec domačin Robert Rutnik iz OZVVS Šoštanj z 99 osvojenimi krogi, drugi z 98 krogi in 5 muši je bil Renato Uranič iz SDV Kamnik, tretji pa Ivko Poličnik z 98 krogi in 3 muši iz OZVVS Mozirje.

Leon Stropnik

9. VETERANSKO TEKMOVANJE V LOVU RIB S PLOVCEM ŠOŠTANJ 2016

OZVVS Šoštanj je pod pokroviteljstvom Občine Šoštanj organiziral jubilejno 9. tekmovanje Zveze veteranov vojne za Slovenijo in Zveze policijskih veteranskih društev SEVER ter ZŠC v lovu rib s plovcem Šoštanj 2016. Tekmovanje je potekalo zadnjo majsko soboto na Družmirskem (Šoštanjskem) jezeru. Po štirih urah pričakovanja sta sledili tehtanje in ocenjevanje ulova. Tehtnice so pokazale, da je bila najuspešnejša ekipa PVD SEVER – odbor Laško, drugo mesto je osvojila ekipa OZVVS Dolenjska, tretje mesto pa je dosegla domača ekipa OZVVS Šoštanj. Med posamezniki je prvo mesto osvojil Andrej Ceglec iz PVD SEVER – odbor Laško, drugo mesto je osvojil Srečko Lamut iz OZVVS Dolenjska, tretje mesto pa je osvojil Martin Smole iz PVD SEVER – odbor Laško. Sodelujoči so pohvalili dobro organizacijo tekmovanja, ki je ob sončnem vremenu potekalo brez zapletov. Tekmovanje so zaključili s prijetnim druženjem v ribiškem domu RD Paka Šoštanj v dobri volji in z upanjem, da se naslednje leto ponovno srečajo na 10. jubilejnim tekmovanju v lovu rib s plovcem Šoštanj 2017.

Leon Stropnik

OZVVS ZASAVJE SPOMINSKO OBELEŽJE V PEČOVNIKU PRI CELJU

V sredo, 29. 6. 2016, smo natanko 25 let po tem, odkar so pripadniki enot 87. območnega štaba Teritorialne obrambe iz Trbovelj zavzeli skladišče nekdanje JLA Pečovnik, na krajši slovesnosti odkrili spominsko obeležje. Na slovesnosti zbrane je najprej nagovoril predsednik OZVVS Zasavje Božo Majcen, nato pa tudi takratni poveljnik 87. območnega štaba TO iz Trbovelj Matjaž Piškur. Slavnostni govornik pa je bil predsednik ZVVS Ladislav Lipič. Ko so bili z novim Zakonom o obrambi in zaščiti, sprejetim 29. marca 1991, konec aprila 1991 ukinjeni občinski štabi Teritorialne obrambe, so 1. maja 1991 ustanovili nove območne štabe. Eden izmed njih je bil tudi 87. območni štab TO Trbovlje, ki je združeval nekdanje OŠTO iz Hrastnika, Trbovelj, Zagorja ob Savi in tudi Laškega. Takšna sestava območnih štabov je bila v veljavi do leta 1998, ko je bila izvedena nova strukturna reorganizacija Slovenske vojske, s katero so bili ukinjeni tudi območni štabi.

Ko je takratni poveljnik 87. območnega štaba major Matjaž Piškur dne 29. 6. 1991 od nadrejenega poveljstva prejel ukaz o zavzetju vseh vojaških objektov na območju, ki ga je ObmŠTO pokrival, je med drugim izdal tudi ukaz o zavzetju vojaškega skladišča JLA Pečovnik. Odločil je, da bo nalogo izvedel 87. diverzantski vod TO iz Laškega, pod poveljstvom rezervnega kapetana Mirana Kačiča, usklajevalec izvedbe naloge pa je bil poročnik Božo Majcen. V poznih popoldanskih urah so pripadniki diverzantskega voda stražarski objekt polkrožno obkolili in ga po krajšem medsebojnem obstreljevanju in po uspešno izvedenih pogajanjih tudi zavzeli. Zajeli so 11 pripadnikov JLA, njihovo osebno oborožitev in strelivo ter nekaj sto kg eksploziva v zgornjih skladiščih. Naloga je bila izvedena brez žrtev. Udeleženci akcije so leta 2006 prejeli spominski bojni znak Pečovnik 91, po 25 letih pa smo tam postavili tudi spominsko obeležje, ki bo tudi mimoidoče spominjalo na to dejanje v naši osamosvojitveni vojni.

BM

SREČANJE POHODNIKOV V ZASAVJU

Na začetku septembra so se v Zasavju srečali pohodniki veteranskih pohodov Kum–Triglav, Nanos–Triglav, Radovljica–Triglav in Cerje–Triglav. Veterani pohodniki so se s soprogami začeli zbirati na Izlakah v Malnu dopoldan, po krajšem pozdravu in kavici so se odpravili na ogled nove Steklarne Hrastnik in industrijske prodajalne v Podkraju. Po ogledu so vsi skupaj odšli na športno igrišče ŠD Čolnišče, kjer so jim prireditelji letošnjega srečanja OZVVS Zasavje pripravili piknik s športno-družabnimi igrami in seveda z družabnim srečanjem. Veterane in veteranke je pozdravil predsednik OZVVS Zasavje Božo Majcen, pohodne skupine so si izmenjale drobne spominke na skupne pohode in druženja.

Predsednik OZVVS Ajdovščina - Vipava Ivan Merc je poudaril, kako pomembna so taka srečanja, saj se s tem utrjujejo vezi med ljudmi, ki se pred letom 1991 sploh niso poznali, takrat pa so skupili skupaj, dosegli osamosvojitve in se danes v takih dogodkih še bolje spoznavajo ter utrjujejo in širijo misel, da do krvavih dogodkov ne bi smelo nikdar in nikjer prihajati.

MM

15. TENIŠKI TURNIR DVOJIC ZVVS V ZASAVJU

V soboto, 10. 9. 2016, smo v Hrastniku izvedli 15. prvenstvo v teniškem turnirju dvojic ZVVS. Pokrovitelj turnirja je bil predsednik ZVVS Ladislav Lipič, župan Hrastnika Miran Jerič pa je velikodušno pokrival stroške najema teniškega igrišča. Zasavski veterani smo lanskoletni turnir odpovedali zaradi premajhnega števila prijav, letos pa smo navkljub majhnemu številu prijav turnir vseeno izvedli. Od na začetku 22 prijavljenih veteranov se je sobotnega turnirja udeležilo 16 veteranov iz Velenja, Zg. Gorenjske in Tržiča, Žalca in Zasavja. Po žrebanju parov smo zaradi majhnega števila prijav najprej izvedli četrtfinala, po krajšem odmoru pa polfinalno tekmo in za zaključek turnirja finalno tekmo.

Stopničke na 15. teniškem turnirju dvojic ZVVS so dosegli najvišjo za prvo mesto sta dosegla veterana Zdravko Korotaj iz Žalca in Sašo Kovač iz Zasavja, drugo mesto sta dosegla Franci Šmit iz Zgornje Gorenjske in Franc Jurgec iz Žalca, Anton Blagotinšek iz Velenja in Bojan Račnik iz Žalca pa sta doseg-

la tretje mesto. Lepo vreme, odlična oskrba s pijačo in jedačo, odlični pogoji za izvedbo tekme ter prijetno druženje so razlogi, ki so prisotne veterane ob koncu tekme tako navdušili, da se bodo drugo leto zopet udeležili teniškega prvenstva v dvojicah v Zasavju.

BM

DRUŽENJE POHODNIKOV VETERANOV NA PRIMORSKI TRGATVI

V soboto, 17. septembra 2016, smo se pohodniki skupaj z boljšimi polovicami odpravili na trgatev k svojemu prijatelju, udeležencu pohoda Nanos–Triglav Marjanu Vidmarju - Mariu na Ustje blizu Ajdovščine. V Vipavski dolini pa je dež spet imel mlade. Zbralo se nas je štirideset. Po obilnem zajtrku in kavi so internetni mojstri izrekli spodbudnejše besede: „[P]o enajsti uri bo prenehalo deževati!“ In res, malo po enajsti je prenehalo. Z dobro voljo smo se zagnali v prvi terasasti vinograd in začeli pridno obirati lepo dozorelo rumeno grozdje in polniti posode ter traktorsko prikolico. Kmalu smo končali in odšli v drugi, nižinski vinograd, kjer nisi videl konca vrste, tako dolge so bile. Dobra volja in pridne roke so tudi tu do petih popoldan obrale grozdje, le dve vrsti za rumeni muškati smo pustili, da še malo dozori. Odšli smo k Mariu domov, saj nam je že pošteno krulilo v želodecih, in njegov kuhar nas je znal potolažiti z različnimi dobrotami. Po večerji je nastopil ansambel dveh harmonik in dveh kitar, pri petju pa smo vsi pritegnili.

VJ

SREČANJE PRIPADNIKOV MSNZ IN HRANITELJEV OROŽJA

V petek, 30. 9. 2016, smo se nekdanji pripadniki enot Manevrske strukture narodne zaščite (MSNZ) in hranitelji orožja iz obdobja 1990–1991 ponovno srečali na že tradicionalnem zboru. Tokratno srečanje je potekalo pri lovskem domu na Klančičah nad Zagorjem, omogočil pa ga je zagorski župan Matjaž Švagan. Srečanja se je udeležil tudi hrastniški župan Miran Jerič. Predsednik OZVVS Zasavje Božo Majcen in takratni poveljnik MSNZ v Zasavju Jože Ranzinger sta se v svojem pozdravnem

govoru vsem prisotnim ponovno zahvalila za prispevek, ki so ga s svojim hrabrim delovanjem prispevali tako posamezniki kot družine. Kljub nevarnosti in grožnjam so se takrat odločili, da na svoje domove sprejmejo in skrijejo oborožitev in strelivo nekdanjih občinskih štabov TO, s katerima smo lahko kasneje, ko je bilo to potrebno, oborožili pripadnike enot TO in prostovoljce.

Srečanja pa so se letos prvič udeležili tudi hranitelji orožja iz tako imenovane »modre strukture« oziroma takratne milice, ki so prav tako prispevali svoj del v bojih v času slovenske osamosvojitvene vojne. Od zdaj bosta obe veteranski organizaciji ta dogodek obeleževali skupno.

PREDSTAVITEV OZVVS ZASAVJE NA OŠ TRBOVLJE

V tednu otroka, med 4. in 8. oktobrom 2016, smo se zasavski veterani vojne za Slovenijo udeležili akcije »Nevladna organizacija gre v šolo«, v sklopu katere se je sedmim osnovnim šolam in več kot 4.600 učencem po vsej Sloveniji predstavilo 85 nevladnih organizacij. Z vključevanjem nevladnih organizacij v šolski program želimo spodbuditi razvoj programov nevladnih organizacij, doseči njihovo vključitev v proces izvedbe učnega načrta, vzpostaviti lokalna partnerstva med šolo in nevladnimi organizacijami v občini, doseči krepitev sodelovanja med generacijami in zagotoviti prenos znanja starejše generacije na mlajšo.

Učenkam in učencem Osnovne šole Trbovlje se je tako v sredo, 5. 10. 2016, predstavilo 12 nevladnih organizacij in društev iz Zasavja. Skupina veteranov OZVVS Zasavje je ta dan izvedla predstavitev učenkam in učencem iz devetih razredov druge in tretje triade osnovne šole. Z interaktivno in doživljajsko predstavitvijo smo učencem predstavili delo v svoji veteranski organizaciji, jim na kratko opisali priprave na osamosvojitveno vojno, kronološko na kratko predstavili sam potek desetdnevne vojne in jim ob koncu pokazali nekaj vzorcev oborožitve in opreme takratnih enot slovenske Teritorialne obrambe. Zanimanje za predstavitev in razstavljeno opremo nas je navdušilo, zato upamo, da bomo v prihodnje delo svoje organizacije lahko predstavili tudi drugim zasavskim osnovnim šolam.

Od Rožne doline do Pivke

POVEZOVANJE OGNJENIH TOČK: OD ROŽNE DOLINE PRI NOVI GORICI DO PIVKE

Sekcija pohodnikov pri OZVVS Zasavje je osmega in devetega oktobra 2016 prehodila pot v obrnjeni smeri tankov, ki so leta 1991 nameravali zavzeti mejna prehoda Rožna Dolina in Vrtojba. V soboto, 8. oktobra, smo se ob peti uri zjutraj podali z vojaškim kombijem iz Zasavja proti Novi Gorici, natančneje proti nekdanjemu mejnemu prehodu med Italijo in Jugoslavijo. Tu sta nas pričakala Drago Kosmač in Julij Levpušček. Drago Kosmač je bil takrat na prehodu Rožna Dolina in je s svojimi poznanstvi, drznostjo in odločnostjo posredoval, da so vojaki oklopne enote JLA, ki so nameravali zavzeti prehod Rožna Dolina, položili orožje. Tako jim je kljub ogromnemu številu civilistov in nekaj izstreljenim rafalom uspelo obraniti prehod z minimalnimi žrtvami. Podobno zgodbo je srečno preobrnil Julij Levpušček v Vrtojbi. Po izčrpnih pričevanjih takratnih dogodkov smo se pohodniki Mirko, Vid, Marko, Matjaž, Tone, Nesti, Jano in Mojmir podali na pot, dolgo dobrih trideset kilometrov, proti Ajdovščini in Ustju, kjer smo se ustavili pri veteranu, prijatelju pohodniku in vinogradniku Mariu. Tokrat nismo mogli prespati v vojašnici Vipava – zaradi zapletov v poveljstvu garnizona v Ljubljani. Prijatelji pohodniki Nanos–Triglav so nam organizirali prenočišče in prevoz v Tih dolino v Kočo Edmunda Čibeja.

BM

Drugo jutro smo nadaljevali pot od Vipave proti Razdrtem. Držali smo se lokalnih poti, tako da smo pešačili skozi Podnanos in čez Škrle in Lozice do Otoč, kjer smo se strmo vzpeli na Razdrto. V edini gostilni na Razdrtem smo se malo odpočili in pomalicali ter nadaljevali pot proti Lažam. Tu smo krenili po planotah vzhodno od Vremščice ter po nekaj urah hoda prispeli v naselje Slavine, potem pa šli kar po glavni cesti do Pivke. Tu nas je že čakal Tenki s kombijem. Vkricali smo se in odpeljal nas je do Parka vojaške zgodovine, kjer smo imeli ob 17.00 dogovorjena vstop in notranji ogled žepne podmornice zeta. Po dobri uri smo se odpravili proti Zasavju.

MM

PREDSTAVITEV LETOŠNJEGA POHODA KUM–TRIGLAV V HRASTNIŠKI KNJIŽNICI

Pohodniška skupina veteranov OZVVS Zasavje je v četrtek, 13. 10., v hrastniški knjižnici predstavila potek zadnjega veteranskega pohoda s Kuma na Triglav. Osebj knjižnice Antona Sovreta v Hrastniku pod vodstvom Mateje Planko je s pravočasnim oglaševanjem uspelo napolniti vse sedeže v knjižnici. Samo predstavitve so na zelo duhovit način, podprt z obilico odličnih fotografij, izvedli veterani pohodniki: Mirko Drnovšek, Silvester Prosenec in Mojmir Maček.

Spominski veteranski pohod na vrh Triglava poteka že vse od leta 1985 v spomin na leto 1944, ko so se na vrh Triglava v različnih časovnih obdobjih povzpele tri partizanske patrolje in v oktobru 1944 na vrhu Triglava tudi izobesila slovensko zastavo.

Pohod izvajamo v duhu spomina na vse domoljube, ki so se kdaj koli uprli agresorju, letos pa bil tudi v čast 75. obletnici ustanovitve OF ter 25. obletnici osamosvojitve Slovenije. Letošnji pohod s Kuma na Triglav pa je bil že 31. po vrsti. Naši zasavski pohodniki pa ta pohod posvečajo tudi ohranjanju spomina na našega pokojnega veterana Lojza Juratovca, ki nas je zaradi bolezni prehitro zapustil. Lojz je bil tudi eden izmed pobudnikov za udeležbo naše veteranske organizacije na teh pohodih.

Po dobri uri predstavitve, manjkalo ni ne dobre volje ne smeha, odličnih fotografij in komentarjev, so se poslušalci zadržali ob pomenku in okusnemu prigrizku, za kar je poskrbela predsednikova žena Tanja.

ZASAVSKI VETERANI NA STROKOVNI ESKURZIJI V PARKU VOJAŠKE ZGODOVINE PIVKA IN NA PROSLAVI SUVERENOSTI V KOPRU

Veteranke in veterani območnega združenja smo se 25. oktobra 2016 udeležili proslave ob prazniku suverenosti v Kopru. Na pot smo odšli kmalu dopoldan, da bi si ogledali razstavne predmete v Parku vojaške zgodovine Pivka. Ukvarjajo se predvsem z ohranjanjem in predstavljanjem vojaške zgodovinske dediščine, s posebnim poudarkom na vojaški tehniki. Mlad vodič, izjemno podkovan v vedenju o razstavnih predmetih in zgodbah v zvezi z njimi, nas je popeljal med razstavljenimi oklepni vozili, lažjo in težko oborožitvijo, ki sega v pozna dvajseta leta prejšnjega stoletja do zelo sodobnih primerkov letal, vozil, oklepnikov, plovil ...

Zanimiv je podmorničarski del parka, kjer imajo eno od devetih „žepnih“ podmornic – diverzantske podmornice P-913 zeta – nekdanje JLA, narejeno z domačo (tudi v precejšnjem delu slovensko) tehnologijo in pametjo. Sprehodili smo se skozi

zgodovino „služenja“ v JLA in nastanka Teritorialne obrambe. Skratka zanimiv in poučen sprehod skozi ne tako davno vojaško zgodovino. Okusen in bogat obed so nam pripravili v Kantini, novi pridobitvi Parka vojaške zgodovine.

Popoldan smo nadaljevali pot v Koper, kjer smo pričakali proslavo ob 25-letnici odhoda zadnjega vojaka iz Slovenije, prazniku suverenosti. Primorski ustvarjalci so pripravili svežo in optimistično predstavo, lepo jo je bilo videti.

MM

15. TENIŠKI TURNIR DVOJIC ZVVS V ZASAVJU

V soboto, 10. 9. 2016 smo v Hrastniku izvedli 15. prvenstvo v teniškem turnirju dvojic ZVVS. Pokrovitelj turnirja je bil predsednik ZVVS g. Ladislav Lipič, župan Hrastnika g. Miran Jerič pa je velikodušno pokrival stroške najema teniškega igrišča.

Zasavski veterani smo lanskoletni turnir odpovedali zaradi premajhnega števila prijav, letos pa smo navkljub majhnemu številu prijav turnir vseeno izvedli. Od v začetku 22 prijavljenih veteranov se je sobotnega turnirja udeležilo 16 veteranov iz Velenja, Zg. Gorenjske in Trziča, Žalca in Zasavja. Po žrebanju parov smo zaradi majhnega števila prijav tekmo začeli s četrtfinali, po krajšem odmoru nadaljevali s polfinalno tekmo in zaključili turnir s finalno tekmo.

Stopničke na 15. teniškem turnirju dvojic ZVVS so dosegli: najvišjo za prvo mesto sta dosegla veterana Korotaj Zdravko iz Žalca in Kovač Sašo iz Zasavja, drugo mesto sta dosegla Franci Šmit iz Zgornje Gorenjske in Franc Jurgec iz Žalca, Anton Blagotinšek iz Velenja in Bojan Račnik iz Žalca pa sta dosegla tretje mesto.

Lepo vreme, odlična oskrba s pijačo in jedačo, odlični pogoji za izvedbo tekme ter prijetno druženje so razlogi, ki so prisotne veterane ob koncu tekme tako navdušili, da se bodo drugo leto zopet udeležili teniškega prvenstva v dvojicah v Zasavju. Zasavski veterani pa bomo poskrbeli, da nam bo med in po tekmi zopet prijetno.

BM

OZVVS ZGORNJE GORENJSKE TRETJIČ ZAPORED NAJBOLJŠI VETERANI ZGORNJE GORENJSKE

V Leskovcu pri Krškem so potekale sredi junija (11. 6. 2016) 15. veteranske športne igre, na katerih je sodelovalo 39 ekip – 32 ekip ZVVS in sedem ekip policijskih veteranskih društev SEVER, med njimi tudi tri ekipe z Gorenjskega. Tekmovali so v košarki, šahu, streljanju, metu bombe, pikadu in vlečenju vrvi. Tretjič zapored je zmagala ekipa Območnega veteranskega združenja Zgornja Gorenjska in prejela pokal v trajno last. Doslej so na teh športnih igrah zmagali petkrat. Druga je bila ekipa veteranov Slovenska Bistrica, tretja pa ekipa veteranov Spodnje Savinjske doline. Ekipa območnega veteranskega združenja Kranj je bila dvajseta, 27. pa ekipa Policijskega veteranskega društva SEVER Gorenjska. Veteranom območnega združenja Zgornja Gorenjska je čestital tudi radovljiški župan Ciril Globočnik.

MOČNI IN VZTRAJNI SO SE POMERILI NA GORENJSKEM

Konec maja je bilo v Hlebcah pri Begunjah tekmovanje za državno prvenstvo v „vlečenju štrika“ (vleki vrvi), ki so ga pripravili Območno združenje VVS Zgornja Gorenjska, Zveza društev vrvašev Slovenije ter Kulturno in športno društvo (KŠD) Veteran Zgornja Gorenjska. Zmagovalni pokal so domov odnesli člani ekipe Šentjurski korenjaki.

Ekipa Veteran Zgornje Gorenjske

Pri domu gasilcev v Hlebcah so se pomerile ekipe Veteran Zgornja Gorenjska, Gamsi iz Sevnice in Šentjurski korenjaki, ki so ob glasnem spodbujanju gledalcev pokazali svojo moč in vztrajnost. Šlo je zares, kot na vsakem športnem tekmovanju. Po natančnem tehtanju so trenerji sestavili tekmovalne ekipe s po osmimi tekmovalci, ki skupaj niso smeli biti težji od 1100 kilogramov. Ja, prav ste prebrali, za dobro tono teže je bilo na vsaki strani vlečne vrvi. Če kje, potem se na omenjenem tekmovanju tekmovalci niso sramovali svojih kilogramov. Da je vse potekalo po pravilih, je skrbel sodnik državnega prvenstva v vleki vrvi Miran Zidanšek. Vse tri ekipe so se borile po svojih najboljših močeh, a prepričljivo zmago so osvojili Šentjurski korenjaki, ki niso skrivali veselja. Lepo vreme je v Hlebce privabilo veliko gledalcev, za dobro vzdušje so organizatorji in tamkajšnji gasilci poskrbeli tudi z glasbo in zabavnimi igrami in dišalo je pookusnem golažu. Da je dogodek uspel, je bil vesel tudi Janez Koselj, prvi mož gorenjskih veteranov in KŠD Veteran Zgornja Gorenjska.

Fotografija in besedilo: Renata Škrjanc

Praporščaki na proslavi v počastitev dneva državnosti v Solčavi

OZVVS ZGORNJESAVINJSKO-ZADREČKE DOLINE ZA ZAKLJUČEK JUBILEJNEGA LETA IZDALI DRUGI ZBORNİK

Leto 2016 je bilo za Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Zgornjesavinjsko-Zadrebke doline še posebej dejavno, saj smo poleg 25-letnice osamosvojitve Slovenije praznovali tudi 15-letnico ustanovitve našega združenja. Po rednem občnem zboru, ki smo ga letos opravili v Gornjem Gradu, smo sami ali v sodelovanju s partnerji izvedli vrsto prireditev in dejavnosti. Aprila smo izvedli pohod h kmetiji Borsečnik

v Poljanah nad Rečico ob Savinji, kjer je bilo tajno skladišče orožja civilnih obrambnih struktur, v Nazarjah smo pripravili veteranski večer, na katerem je naš častni predsednik Niko Purnat predstavil nastanek in razvoj Teritorialne obrambe (TO) kot predhodnice slovenske vojske, junija pa smo v Solčavi organizirali proslavo ob 25. obletnici vojne za Slovenijo, na kateri smo podelili priznanja zaslužnim članom in zahvalne listine domačijam na Solčavskem, ki so v času osamosvajanja nudile podporo enotam TO. Septembra smo na gornjegrajskem strelišču izvedli strelsko tekmovanje za 4. memorial Edija Mavriča - Savinjščana, oktobra pa smo organizirali ekskurzijo, v sklopu katere smo si ogledali vojaški muzej v Mariboru, hidroelektrarno Fala na Dravi in nekdanjo vojašnico Bukovje v Dravogradu, kjer smo se seznanili s potekom dogodkov v času vojne za Slovenijo na območju Koroške. Oktobra smo na Trgu osamosvojitve v Mozirju v sodelovanju z občino pripravili proslavo ob dnevu suverenosti. Novembra smo za zgornjesavinjske osnovnošolce organizirali ekskurzijo v Park vojaške zgodovine v Pivki. Leto 2016 bomo sklenili z izdajo zbornika Priče in pričevanja 2, ki vsebinsko predstavlja nadaljevanje prvega zbornika z enakim naslovom, ki smo ga izdali leta 2004. V novi knjigi bodo opisani oblikovanje in razvoj TO na območju nekdanje občine Mozirje ter osamosvojitveni dogodki v letih 1990–1991 na območju Zgornje Savinjske doline. Slednje bomo decembra predstavili tudi učencem višjih razredov na vseh šestih zgornjesavinjskih osnovnih šolah.

Franci Kotnik

5. MEDNARODNA KONFERENCA VOJNIH VETERANOV V VUKOVARJU

5. mednarodna konferenca vojnih veterani je potekala med 4. in 6. novembrom 2016 v Vukovarju (Hrvaška). Organizator konference je bila Udruga dragovoljaca i veterana domovinskog rata podružnice Vukovarsko-sremske županije pod vodstvom brigadirja Marka Miličevića.

Konference so se udeležili tudi Zvonko Milas, predstojnik državnega urada za zamejce, župan Vukovarsko-sremske županije Božo Galić ter predstavniki lokalne skupnosti Vukovar. Udeleženci iz veteranskih vrst smo prihajali iz treh držav in sicer: Bosne in Hercegovine, Hrvaške in Slovenije. V protokolarnem delu smo obiskali pokopališče vukovarskih braniteljev, kjer smo vse delegacije položile vence v spomin na padle ob obleganju Vukovarja. Delovni del konference je potekal v prostorih Memorialnega centra domovinskog rata, ki se nahaja na območju bivše vojašnice v Vukovarju. Tema letošnje konference je bila predstavitev projekta obiska osmošolcev v Vukovarju. V dogovoru z ministrstvom za šolstvo je bil v učni program Republike Hrvaške uveden obvezni dvodnevni obisk Vukovarja in seznanitev s tedanjimi dogodki. Tako na letni ravni spominski center obišče približno 40.000 učencev iz 880 šol iz vse Hrvaške. V centru so obnovili zgradbe, ki zagotavljajo nočitev in prehrano za vse udeležence, stroške obiska pa krije republiški proračun. Žal pa razstavljeni eksponati v centru niso v najboljšem stanju, večina tehnike ima namreč razbita stekla, rja napada kovinske dele, tako da je v mnogih primerih viden le skelet vozil in ostale vojaške tehnike. Kot vzor-

čen primer zavarovanja in vzdrževanja takšnih eksponatov prav lahko vzamemo naš Park vojaške zgodovine v Pivki, kjer je večina eksponatov še vedno v voznem stanju. Imeli smo priložnost predstaviti tudi delovanje Zveze veteranov vojne za Slovenijo in v skladu s temo konference sem bil osredotočen predvsem na naše delovanje z mladimi, izdajanje zbornikov in ostale pisne literature ter predstavitev tovrstnega dogajanja na osnovnih in srednjih šolah. Predstavil sem tudi težave, s katerimi se soočamo pri uvajanju teh tem v šolski program. Kot zanimivost naj navedem, da imajo podobne težave tudi na Hrvaškem, saj domovinsko vojno obravnavajo šele na koncu 4. letnika srednje šole. Tudi pri njih je o tej temi napisanega zgolj 10 strani v učbeniku zgodovine. Predstavil sem tudi našo organizacijo, njeno organiziranost in številčnost s posebnim poudarkom, da sta v Sloveniji samo dve organizaciji, ki skrbita za spomin na to obdobje. Za primerjavo: v Vukovarju obstaja 16 različnih društev vojnih veteranov iz leta 1991.

Veterane Bosne in Hercegovine so zastopali izključno veterani hrvaške narodnosti. Njihovo delovanje se v marsičem razlikuje od našega, saj imajo na področju Hercegovine v vsaki županiji svojo vlado in posledično ministra za veterane. Prisotni so bili tako 4 ministri iz različnih županij. Izobraževalni sistem v Bosni in Hercegovini je v izključno pristojnost županij, ki same avtonomno oblikujejo šolske programe.

Iz predstavljenega je bilo razbrati, da na ravi federacije Bosne in Hercegovine sploh ne obstaja skupno delovno telo, ki bi usklajevalo izobraževalni sistem v državi. Žal so med konferenco predstavniki Bosne in Hercegovine večina pogovora osredotočali na nedavne politične dogodke v Orašju, kjer so pripravili 10 posameznikov zaradi suma vojnih zločinov po poveljniški odgovornosti. Iz razgovorov je bilo razbrati strah zaradi negotovosti pri delovanju federalne Policije. Izpostavili so problem, da so bili priprti samo predstavniki hrvaške nacionalnosti v Bosni in Hercegovini, ostali pa so bili izzzvzeti, čeprav obstaja spisek 28 posameznikov različnih nacionalnosti, ki naj bi se nahajali na omenjenem seznamu. Konferenca je bila zaradi svoje tematike zanimiva in poučna, predstavila je predvsem različne pristope in težave pri prenašanju zgodovinskega izročila na mlajše rodove.

Mitja Jankovič

OD NAS SO SE POSLOVILI

Veteransko omizje se prazni. Bodimo ponosni na svoje viteze, na njihovo delo in jih ohranjajmo v trajnem spominu.

*»Ko vaše zaželimo si bližine, gremo tja v ta mirni kraj tišine,
tam srce se tiho zjoče, saj verjeti noče, da vas več med nami ni.*

*Čeprav vaš glas se več ne sliši, beseda vaša v nas živi,
povsod vas čutimo mi vsi ...*

Med nami ste.«

Od našega omizja so se poslovili:

OZVVS BELA KRAJINA

Jože Starešinič 1958 – 2016

OZVVS CELJE

ČLANI, PREMINULI V LETU 2015

Viktor Majrič, 1932 – 2015

Aleksander Konec, 1962 – 2015

Jožef Zorko, 1946 – 2015

Ernest Cvar, 1950 – 2015

Albin Novak, 1950 – 2015

Venčeslav Zalezina, 1940 – 2015

Jurij Vovk, 1946 – 2015

Srečko Šrot, 1953 – 2015

Milan Dražnik, 1951 – 2015

Vincenc Kolenc, 1924 – 2015

Anton Videnšek, 1952 – 2015

ČLANI, PREMINULI V LETU 2016

Cveto Konec, 1950 – 2016

Vilijem Škrubej, 1952 – 2016

Karl Potočnik, 1942 – 2016

Radivoj Jošt, 1956 – 2016

OZVVS KOČEVJE

Bojan Štefančič, 1953 – 2016,

Edvard Osterman, 1951 – 2016

OZVVS SEŽANA

Ludvik Žiberna, 1939 – 2014

Milan –Gvido Pečar, 1957 – 2015

Alojzij Mahorčič, 1946 – 2015

Jadranko Jakulin, 1957 – 2015

Borut Budal, 1949 – 2015

Branko Banovec, 1950 – 2015

Miloš Žerjal, 1956 – 2015

Vasja Vitez, 1953 – 2016

Anton Valenčič, 1945 – 2016

Franc Urh, 1956 – 2016

Stojan Masič, 1948 – 2016

Boris Jakulin, 1947 – 2016

Jožef Kante, 1936 – 2016

PODATKI O DAVČNEM ZAVEZANCU:

_____
(ime in priimek davčnega zavezanca)

_____
(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

_____
(poštna številka, ime pošte)

Davčna številka

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

_____
(pristojni davčni urad, izpostava)

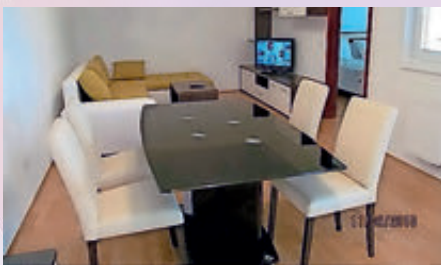
ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)

V/Na _____, dne _____

_____
podpis zavezanca/ke

Počitniška apartmaja ZVVS v Termah Vivat

Zveza veteranov vojne za Slovenijo je lastnica dveh apartmajev v Termah Vivat v Moravskih toplicah. Apartmaja sta na voljo za vse člane Zveze veteranov in njihove družinske člane od začetka letošnjega leta (na fotografijah prilogah si je mogoče ogledati tudi notranjost in zunanost obeh apartmajev).

Apartmenta ponujata gostom udobje za sproščujoč in aktiven odih ter sta od hotela oddaljena približno 50 m. V depandansi je sicer več apartmajev, vse sobe so klimatizirane, imajo satelitsko TV, telefon, wi-fi, mini bar, kopalnico s prho, WC-jem, sušilcem za lase in teraso. Vsak apartma razpolaga z lastno teraso, razen mansardnih apartmajev, ki so izvedeni v dupleksu. V apartmajih je položen lamelni parket v barvi hrasta.

Cena najema apartmaja (do 4 osebe) je 49,90 €/dan. Možen je tudi najem v obliki polpenziona (samopostrežni zajtrk in večerja) za ceno 29,90 €/osebo.

Zdravilna voda

Iz globin termalnih vrelcev Term Vivat izvira edinstvena zdravilna bela in črna termalna voda. Bazenski kompleks Term Vivat obsega približno 2.000 m² vodnih površin z notranjimi in zunanji bazeni. Notranji del bazenskega kompleksa obsega rekreacijski bazen z izplavalnim kanalom s termalno vodo, masažnimi bazeni in otroškim bazenom.

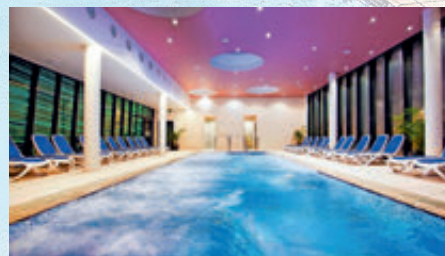
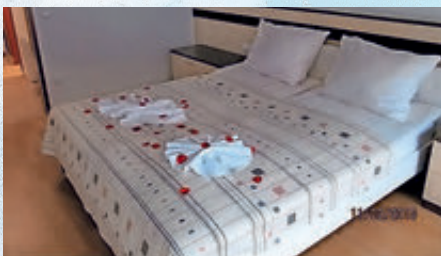
Ločen notranji bazenski kompleks z »belo« in »črno« termalno vodo ter nešteto vodnimi masažami in prostornimi počivališči

je namenjen izključno odraslim osebam za popolno sprostitvev v čudovitem bazenskem okolju. V zunanjem delu bazenskega kompleksa se nahajajo olimpijski bazen s termalno vodo, natur bazen z edinstveno črno zdravilno termalno vodo in otroški bazen.

BAZEN	TEMPERATURA
Notranji + povezava z zunanjim	33 – 35 °C
Olimpijski bazen	25 – 27 °C
Bazen s črno termalno vodo	38 – 39 °C
Whirlpooli	36 – 37 °C
Otroški bazen	33 – 35 °C
FKK terasa	33 – 35 °C

OBRATOVALNI ČAS	
Ponedeljek - četrtek	9.00 – 20.00
Petek - sobota	9.00 – 22.00
Nedelja	9.00 – 20.00
Nočno kopanje pet.–sob.	19.00 – 22.00

V ceno je vključeno neomejeno kopanje v zunanjih in notranjih bazenih s termalno vodo.

Dodatne ugodnosti za člane Zveze veteranov zajemajo:

- 20-% popust za storitve wellnes centra in salona tajskih masaž,
- 10-% popust v a la carte restavraciji Vita,
- 10-% popust na zdraviliške storitve,
- 10-% popust na frizersko-kozmetične storitve in
- 15-% popust za Green Fee na golf igrišču Livada v Moravskih Toplicah.

Rezervacija apartmajev se izvaja preko rezervacijske službe v Termah Vivat, kontaktna oseba je Silviya Gajšek, na tel. št.: 02/538-21-00 ali 02/538-21-08, e-pošta: silviya.gajsek@vivat.si.